

มหาวิทยาลัยบูรพา
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีท้องถิ่น

**ความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี**

นางสาวโชติพัฒน์ ทิมกระจ่าง

รหัส 43523814

#BK00093403

2549

1295

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 215481 การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์

ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

หัวข้องานวิจัย ความรู้ ทักษะ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด
 ประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขต อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
โดย นางสาว โชติพัฒน์ ทิมกระจ่าง
ภาควิชา นิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ สุชาดา ราษฎร์รักษา

ภาควิชา นิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้
งานวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา 215481 การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์

คณะกรรมการสอบงานวิจัย

.....(อาจารย์ที่ปรึกษา)

(อาจารย์สุชาดา ราษฎร์รักษา)

.....(กรรมการ)

(อาจารย์รัชณี วงศ์สมิตร)

นางสาว โชติพัฒน์ ทิมกระจ่าง : ความรู้ ทักษะคิด การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว
ของประชาชนในเขต อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สุชาดา ราษฎร์รักษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความรู้ ทักษะคิด การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และ
สืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขต อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี
จำนวนทั้งสิ้น 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การ
แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square) ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ในระดับปานกลาง
2. กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก ต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว
3. กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย และ
กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง
4. ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศและระดับการศึกษา มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี
กองข้าว แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่ ไม่มีผลทำให้ความรู้
เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน
5. ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ และที่อยู่ มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด
ประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้
ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน
6. ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ ที่อยู่ ไม่มีผล
ทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ ระดับ
การศึกษา และ อาชีพ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน
และ ลักษณะประชากรศาสตร์ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และที่อยู่ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรม
ในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน แต่ในขณะที่ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ไม่มีผล
ทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน
7. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด
ประเพณี กองข้าว แตกต่างกัน
8. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการ
ก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวและการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าว แตกต่างกัน
9. ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการ
เตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว
แตกต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจากหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สุชาดา ราษฎร์รักษา ซึ่งได้กรุณาให้กำลังใจและคำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องงานวิจัยมีความสมบูรณ์แบบมากที่สุด และขอขอบคุณอาจารย์รัชณี วงศ์สุมิตร ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณท่านอาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้ในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินการทำวิจัย

ขอขอบคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจมาตลอด พ่อและแม่เป็นกำลังใจที่ดีที่สุด ที่จะทำให้อุทิศตนนี้สามารถผ่านช่วงที่ ท้อแท้ และหันกลับมาทำงานวิจัยให้ป็นรูปเป็นร่างได้ รวมถึงน้องๆทุกคน ที่เอื้อเฟื้อเวลาในการใช้ คอมพิวเตอร์ให้พี่คนนี้ได้ทำงานวิจัย แม้ว่าน้องจะกำลังทำงานของตัวเองอยู่ก็ตาม

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เทศบาลเมืองศรีราชา เป็นอย่างมากนะคะ ในการเอื้อเฟื้อข้อมูล และขอขอบคุณ อาน้อง ที่ช่วยแจกแบบสอบถาม อาน้อง ช่วยพัฒนาได้เสมอ

ขอขอบคุณ พี่ปอย ที่ช่วยในเรื่องสถิติและการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหมายเลข 2 ขอขอบคุณพี่เบ๊จ๊จ ที่ช่วยฟังสิ่งต่างๆเกี่ยวกับงานวิจัยเล่มนี้ และให้กำลังใจเสมอ และขอขอบคุณผิ้ง สำหรับคำว่า “พัฒนาได้อยู่แล้ว” คำๆนี้เป็นสิ่งเตือนใจว่าต้องทำได้อยู่เสมอ ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่มีส่วนช่วยให้มีงานวิจัยเล่มนี้ออกมา และขอขอบคุณทุกคนที่ไม่ได้เอ่ยถึงในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบคุณจริงๆค่ะ

โชติพัฒน์ ทิมกระจ่าง

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 1	บทนำ	
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย	2
	สมมติฐานการวิจัย	2
	ขอบเขตการวิจัย	3
	คำนิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	29
	ลักษณะประชากรที่ศึกษา	29
	กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง	29
	ตัวแปรในการวิจัย	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
	เกณฑ์การให้คะแนน	32
	การวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4	ผลการวิจัย	35
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
	บรรณานุกรม	100
	ภาคผนวก ก	103
	ภาคผนวก ข	110

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	36
2. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	36
3. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส	37
4. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	37
5. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	38
6. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	38
7. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำบลที่อยู่	39
8. แสดงจำนวนร้อยละความรู้และระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	40
9. แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	41
10. ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	41
11. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการจัดงานประเพณีกองข้าวในชุมชน	43
12. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ในชุมชนมีการจัดงานประเพณีกองข้าว จำแนกตามการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน	43
13. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมประเพณีกองข้าว	44
14. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการเลือกบุคคลเข้าร่วม	44
15. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ	45
16. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการเตรียมการ ก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ทางด้านต่างๆ	46
17. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าว ที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น	46
18. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าว ที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น จำแนกตามการเลือกบุคคลไปร่วมงาน	47
20. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น จำแนกตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ	48
21. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	49
22. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	50
23. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรสกับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	51
24. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา กับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	52
25. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพ กับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	53
26. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว	54
27. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่ กับความรู้เกี่ยวกับการประเพณีกองข้าว	55
28. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	56
29. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุ กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	57
30. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรสกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	58
31. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษา กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
32. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	60
33. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	61
34. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	62
35. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	64
36. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	65
37. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	66
38. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	67
39. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	68
40. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	69
41. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	70
42. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	71
43. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	72
44. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
45. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	75
46. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	76
47. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	77
48. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	78
49. เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว	79
50. เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	80
51. เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	80
52. เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว	81
53. เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว	82

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญขึ้นสิ่งหนึ่งที่ควรนำมาพิจารณาก็คือประเพณี เพราะประเพณีคือความประพฤติที่คนส่วนใหญ่สืบต่อกันมา จนเป็นแบบอย่างเดียวกัน เป็นระเบียบแบบแผน ที่เห็นว่าถูกต้อง หรือเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่(สมชัย ใจดี,2539:21) คุณค่าของประเพณีไม่ใช่อยู่ที่ การปฏิบัติสืบต่อกันมาเท่านั้น แต่อยู่ที่คุณค่าทางจิตใจ ด้านความรู้สึก โดยสิ่งนี้สามารถนำไปสู่เอกลักษณ์และการรวมกลุ่ม ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาสังคม เพราะโดยทั่วไปแล้วประเพณีย่อมก่อให้เกิด ผลดีแก่ผู้ปฏิบัติและสังคม เช่นประเพณีไหว้ศพู่ดา ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความ สามัคคีในหมู่คณะ หรือประเพณีงานปอยซึ่งเป็นการเล่นขลุ่ยทำให้ผู้ปฏิบัติมีกำลังใจ เกิดพลังที่จะ ทำงาน(พวงชมพู ไชยอาลา,2543:1)

ประกอบกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้ความสนใจและสนับสนุนการท่องเที่ยว เพราะเป็นที่มาของรายได้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ทำให้หลายหน่วยงานทั้งรัฐบาลและเอกชนต่างก็หันมา เอาใจใส่เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อนำสิ่งเหล่านี้ไปแสดงเพื่อให้เกิดความสนใจในการ ท่องเที่ยว(พวงชมพู ไชยอาลา,2543:1) จึงทำให้เกิดผลที่ตามมาคือมีการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีของคนขึ้นมา ให้เป็นที่รู้จักของคนในสังคมโดยทั่วไป

จังหวัดชลบุรี มีประเพณีท้องถิ่นที่เป็นของจังหวัดชลบุรีโดยเฉพาะ ซึ่งได้ปฏิบัติกันมาตั้งแต่ อดีตและจนปัจจุบันยังคงปฏิบัติอยู่ เป็นประเพณีที่แฝงไว้ด้วย วัฒนธรรม สามัคคีธรรม คติธรรมและ จริยธรรม มีค่าแก่การบำรุงรักษาไว้สืบไป (อุไรวรรณ บัวเจริญ ,2538:37) เช่นประเพณีวิ่งควาย ประเพณีวันไหล ประเพณีบุญกลางบ้าน และประเพณีกองข้าว เป็นต้น ซึ่งประเพณีเหล่านี้ก็ได้รับการ สนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการจัดงานประเพณีเป็นประจำทุกปี

กองข้าวเป็นประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดชลบุรี โดยแท้ ที่สืบทอดต่อกันมานับแต่สมัยปู่ย่าตา ยาย กระทั่งลูกหลาน ตามประวัติเล่าว่า ประเพณีกองข้าวจัดในหลายอำเภอ อาทิเช่น อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอพนัสนิคม ฯลฯ ครั้นเวลาล่วงเลยผ่านมาในบางพื้นที่ประเพณี กองข้าวได้เลือนหายไป แต่ที่อำเภอศรีราชายังคงอนุรักษ์ไว้อย่างต่อเนื่อง และเหนียวแน่นจนกระทั่ง กลายเป็นประเพณีเอกลักษณ์ของชาวศรีราชา โดยเฉพาะที่เทศบาลเมืองศรีราชา โดยมีการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยร่วมสนับสนุนจัดงานประเพณีกองข้าวศรีราชา เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา งาน

ประเพณีกองข้าวจึงได้รับการเผยแพร่เป็นที่รู้จักทั้งใน และต่างประเทศโดยกำหนดจัดงานประเพณีระหว่าง วันที่ 19-21 เมษายนของทุกปี

จากการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เข้ามาร่วมมือกับเทศบาลเมืองศรีราชาจัดงานประเพณีกองข้าว นับตั้งแต่ 2536 เป็นต้นมา โดยรูปแบบของงานนั้น นอกจากจะมีการจัดประเพณีกองข้าวแล้ว ยังมีกิจกรรมต่างๆ ที่มีความหลากหลายเช่น มวยคืบจาก รำวงย้อนยุค ประกวดเทพีกองข้าว กีฬาพื้นบ้าน และ ชุมนอาหารไทยต่างๆภายในงาน สิ่งเหล่านี้เข้ามาผสมกับประเพณีกองข้าว อันอาจเป็นผลทำให้ ความหมายของประเพณีกองข้าว หรือความรู้ของประชาชนที่มีต่อประเพณีกองข้าว เปลี่ยนไป เนื่องจากการประยุกต์ให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ อาจจะส่งเสริม หรือไม่ได้ส่งเสริม หรือทำให้ประชาชนเข้าใจในประเพณีกองข้าวอย่างแท้จริง

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เทศบาลเมืองศรีราชาจะได้ประกาศให้มีการอนุรักษ์ประเพณีกองข้าว และได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของประเพณีกองข้าวในบางกิจกรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าประชาชนนั้นมีความรู้ ทักษะ และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวดังกล่าว มากน้อยเพียงใด

ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะได้นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนเพื่ออนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวให้เป็นประเพณีของท้องถิ่นที่ประชาชนมีส่วนร่วมอันจะนำไปสู่ความสามัคคี และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับ ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน
2. ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

3. ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในกาอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน
4. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน
5. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน
6. ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาเฉพาะ ประชาชนที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

คำนิยามศัพท์

ประเพณีกองข้าว หมายถึง ประเพณีที่จัดขึ้นในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 19-31 เมษายน ของทุกปี เพื่อเป็นการตอบสนองคุณของมวลเทพารักษ์ที่ปกปักษ์รักษาชีวิต และญาติที่ไม้อันตรายแก่เรา ในงาน ชาวบ้านจะนำอาหารใส่ปิ่นโตไปพร้อมกันแล้วตักอาหารใส่กระถงเล็กๆ เป็นเครื่องเช่นผี จากนั้นจุดธูปเชิญผีมากิน อาหารที่เหลือจะนำกลับมาแบ่งปันกันกิน และไม่นำอาหารที่เหลือกลับบ้านเด็ดขาด เพื่อเป็นทานแก่สัตว์สืบทอดไป

ความรู้ หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวของอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ทัศนคติ หมายถึง ความคิดเห็น ที่มีอารมณ์ ความรู้สึกซึ่งมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในรูปแบบอารมณ์ พอใจ ไม่พอใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความรูสึก อันได้แก่ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อประเพณีกองข้าว

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีกองข้าว หมายถึง ความบ่อยครั้งและรูปแบบของการเข้าร่วม ในการให้ความร่วมมือของประชาชนในการเข้าร่วมประเพณีกองข้าว ของอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

การอนุรักษ์ประเพณีกองข้าว หมายถึง การเก็บรักษา ให้ความสำคัญ เห็นคุณค่า และสนับสนุน ประเพณีกองข้าว ของอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

การสืบทอดประเพณีกองข้าว หมายถึง การทำให้ประเพณีกองข้าวดำรงอยู่ต่อไป โดยการถ่ายทอด ความรู้และกิจกรรมในประเพณีกองข้าว ของอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตอำเภอศรีราชา และมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดทิศทางและนโยบาย การอนุรักษ์ และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของ เทศบาลเมืองศรีราชา
2. เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการวางแผน ในการประชาสัมพันธ์งานประเพณีกองข้าว ของเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรีต่อไป
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ปรับปรุงรูปแบบของงานประเพณีกองข้าว

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึง ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยดังนี้ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้
3. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะ
4. แนวคิดการมีส่วนร่วม
5. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อพื้นบ้าน
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

เมื่อประมาณ 100 ปีเศษมาแล้ว อำเภอศรีราชายังเป็นส่วนหนึ่งของเมืองบางละมุง ซึ่งตั้งอยู่ใน ท้องที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีปัจจุบัน แต่ยังคงใช้ชื่อ “เมืองบางละมุง” อยู่ และระบบการบริหาร ราชการแผ่นดินยังไม่มีอำเภอ ทุกอย่างขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของพระยารัษฎา(เต็ง) ผู้เป็นเจ้าเมืองคนแรก ครั้นทางราชการได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองเป็นมณฑล จึงได้ย้ายเมืองบางพระไปตั้งอยู่ที่ บางปลาสร้อย โดยรวมเอาเมืองพนัสนิคมเข้าด้วยกันเรียกว่า “เมืองชลบุรี”

ต่อมา เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสงชูโต) เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ จึงขอลาพักราชการ แล้วมารักษาตัวอยู่ที่เกาะลอยศรีราชา และพบว่าศรีราชาเป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การพาณิชย์ ก็เกิด ความคิดที่จะลงทุนทำป่าไม้ จึงได้จับจองและซื้อที่ดินไว้เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งปี 2440 เจ้าพระยา สุรศักดิ์มนตรีได้กราบบังคมลาออกจากราชการ และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทำป่าไม้ ภูเขาเลขที่ศรีราชา โดยได้รับสัมปทานป่าไม้ภูเขาเลขตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม พ.ศ.2441 มีโรงเลื่อยไม้ ห่างจากอำเภอบางพระไปทางทิศใต้ราว 5 กิโลเมตร ชื่อว่า “บริษัท ศรีราชาทูน จำกัด” เมื่อบริษัท เจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆบรรดาคนงานก็ทวีขึ้นเป็นเงาตามตัว จนกลายเป็นชุมชนขนาดใหญ่

ครั้นปี พ.ศ. 2446 (ร.ศ. 122) เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีได้กราบบังคมทูลต่อกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ซึ่ง เป็นสมุหเทศาภิบาล ผู้สำเร็จราชการมณฑลปราจีนบุรี ขอให้ย้ายอำเภอมาตั้งที่ศรีราชาปัจจุบัน กรมขุน

มรุษพงษ์ สิริพัฒน์ เห็นชอบด้วย จึงให้ย้ายอำเภอบางพระมาตั้งอยู่ที่ศรีราชา แต่ยังคงใช้ชื่ออำเภอบางพระเหมือนเดิม

ที่ตั้งอำเภอศรีราชาใหม่อยู่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเนินลาด มีภูเขาเล็กๆตั้งกระจายอยู่ทั่วไป ฤดูฝนมีฝนตกชุกอากาศอบอุ่นตลอดทั้งปี นอกจากนี้กลิ่นไอทะเลบริเวณนี้ยังไม่ทำให้เหนียวตัวอีกด้วย ชาวต่างประเทศที่เข้ามาติดต่อกับไทยในยุครัตนโกสินทร์ต่างรู้จักกันดี เพราะนอกจากเดินทางสะดวก ยังมีอากาศดีเหมาะแก่การพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ศรีราชาได้รับความสนใจจากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกรุงเทพฯ ในยุคที่มีการปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตกตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 เปิดสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ

ศรีราชาจึงเป็นที่พักผ่อนตากอากาศและพักผ่อนจากการเจ็บป่วยทั้งของชาวต่างประเทศและชนชั้นสูงของไทย

ครั้งถึงวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2437 สมเด็จพระเจ้าฟ้าชายมหาวชิรุณหิศ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารสวรรคต ทำให้สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวีทรงประชวร มีพระพลานามัยไม่ดีมาตลอด แม้ว่าพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจะโปรดเกล้าให้ตามเสด็จในคราวเสด็จประพาสชวาเมื่อ พ.ศ. 2438 เพื่อให้ผ่อนคลายความทุกข์โศกแต่ก็ไม่สู้จะได้ผลนัก หลังจากนั้นยังทรงสูญเสียสมเด็จพระเจ้าฟ้าหญิงสิรินธรณโสมณพิมพ์รัตนวดี เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2441 และยังสูญเสียสมเด็จพระเจ้าฟ้าชายสมมติวิโรทัย เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2442 สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนา พระบรมราชเทวีทรงเสวยพระทัยจนถึงกับประชวรหนัก เกือบจะทรงพระราชดำเนินไม่ได้ แพทย์หลวงพากันถวายการรักษาจนพระอาการดีขึ้น

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้แปรพระราชฐานมาประทับ ณ หัวเมืองชายทะเล ในชั้นแรกได้มาประทับที่บึงพระ ครั้งต่อมาเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีได้มาทำกิจการป่าไม้ที่ศรีราชาจึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายมาประทับที่ศรีราชา โดยมีรับสั่งให้เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีเป็นผู้ดูแลการอารักขา

ในปี พ.ศ. 2460 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอศรีราชา ด้วยเหตุที่อำเภอศรีราชามีความสำคัญมาช้านาน จึงมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่น่าสนใจหลายอย่าง โดยเฉพาะประเพณีกองข้าว หรือ กองข้าวบวงสรวงอันมีชื่อเสียงของชลบุรี ซึ่งมีการสืบทอดมาจากความเชื่อที่ว่าเป็นประเพณีที่ดีงาม และได้ถือการปฏิบัติต่อกันมานานแล้ว ส่วนจะถือกำเนิดขึ้นเมื่อใดหรือได้รับอิทธิพลมาจากที่ใดยังไม่ทราบแน่ชัด แต่จากการสอบถามผู้เฒ่าคนชราที่มีชีวิตอยู่ ได้รับการยืนยันว่า

“กองข้าวบวงสรวง” เป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันในเทศกาลตรุษสงกรานต์ คนโบราณถือว่าในแต่ละปีที่ชีวิตคนรอดพ้นจากอุปสรรคอันตรายมาได้ เพราะบุญบารมีที่ทำไว้ ประกอบเหล่าเทวดาอารักษ์ช่วย

พิทักษ์รักษา จึงได้มีความเป็นอยู่อย่างปกติสุข ด้วยเหตุนี้ พอถึงเดือนเปลี่ยนศักราชใหม่ จึงได้พร้อมกันนำข้าวปลาอาหารโอชะรสที่ได้เลือกสรรไว้แล้ว มาวางรวมกันในย่านโคย่านหนึ่ง เพื่อทำการบวงสรวงเทวดามีการอ่านบทขุมนุมเทวดาให้มารับรู้ การแสดงความรำลึกถึงเมตตาคุณของเทวดาอารักษ์ ด้วยความกตัญญูเวทิตานั่นเอง นอกจากนี้ยังได้เตรียมข้าวปลาอาหารอีกส่วนหนึ่งไปกองรวมกันไว้ในที่จัดให้ เพื่อเซ่นไหว้เหล่าภูตผีปีศาจสัมภเวสีทั้งหลายให้มารับและขออย่าได้ทำความเดือดร้อนแก่ชาวบ้าน พร้อมกับอวยพรให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขอย่าได้มีอาเพศเหตุร้าย

ครั้นพิธีเสร็จสิ้นแล้วก็นำอาหารคาวหวานมานั่งรับประทานร่วมกัน คนที่ไม่เคยรู้จักกันก็มีโอกาสรู้จักกัน ใครที่ไม่เคยพบปะก็ได้พบปะสนทนา ผู้ใดที่ยังโกรธเคืองกันอยู่ต่างจะยอมคืนดีกัน ร่วมกันเสวนาฮาเฮอย่างญาติมิตร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ได้ถามสารทุกข์สุขดิบกัน อันเป็นมูลเหตุแห่งความสามัคคี

หลังจากนั้น อาหารที่เหลือจะไม่นำกลับบ้าน จะเทไว้บริเวณนั้นเมื่อแผ่ไปถึงสุนัขและสัตว์เพนจรให้ได้กินอิ่มหน้าสัปดาห์

สมัยก่อนประเพณีกองข้าวเป็นพิธีใหญ่ของจังหวัดชลบุรี โดยจัดงานกันที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองข้างศาลาพิงธรรมในปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นพิธีกองข้าวใหญ่ แต่จะเปลี่ยนไปกองที่อื่นบ้าง จนกว่าจะครบ 3 แห่ง เช่น ที่คลองบางปลาสร้อย ซึ่งเป็นทุ่งนาใกล้วัดเนินและที่หลังวัดป่าอรัญญิกาวาส โดยจะทำการในช่วงฤดูร้อน ในเดือนเมษายนเป็นเวลา 3 วันติดต่อกัน ซึ่งจะมีการทรงเจ้าเข้าผีตามความเชื่อของคนยุคก่อน

เมื่อใกล้วันกำหนดจัดงาน บรรดาลูกจ้างของเจ้าจะประชุมกันพร้อมกับแบ่งหน้าที่กัน ผู้ที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ก็จะเดินคิมน้องร้องป่าวประกาศไปตามตลาด สะพาน ครอบ ซอยต่างๆ เชิญชวนชาวบ้านเตรียมตัวมาร่วมพิธี ครั้นถึงวันงาน ลูกจ้างทั้งหลายก็จะมาพร้อมกันที่ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง ในตอนเช้าจะทำพิธีต่างๆเกี่ยวกับการทรงเจ้า ส่วนในตอนเย็นจะทำพิธีกองข้าว

พิธีกรรมกองข้าวจะแตกต่างกันไปตามที่คนทรงแนะนำ โดยบอกให้เจ้าของสำรับแบ่งอาหารที่นำมาใส่ใบตองหรือกระดาษมาปูไว้ เพื่อเลี้ยงภูตผีปีศาจและสัมภเวสีที่หิวโหยมากเท่าใด พร้อมกันนั้นมึงปีพาทย์มโหรีเป็นเครื่องประกอบสำคัญในพิธีกองข้าว แต่เนื่องจากเวลานั้นตามจังหวัดอื่นๆ มีการทรงเจ้าเข้าผีหลอกลวงประชาชนให้ได้รับความเสียหาย ทางราชการจึงห้ามมิให้ทำการทรงเจ้าเข้าผีอีกต่อไป ทำให้ประเพณีกองข้าวของจังหวัดชลบุรีได้เลิกไปหลายปีแล้ว

ศรีราชา มีสถานที่ดั้งเดิมของอำเภออยู่ใกล้ชายทะเล และติดต่อกับป่าดงดิบ คงต้องมีเหล่ารุกขเทวดาภูมิตูวาและสัมภเวสีรวมอยู่ด้วย จึงต้องมีการทำพิธีเทวพลีและเปรตพลี เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตา สำนึกในพระคุณของเทวดาอารักษ์ และอุทิศแก่ส่วนกุศลเป็นเปรตพลีแก่ภูตผีปีศาจสัมภเวสีที่ยังหาแหล่งจุติไม่ได้ ถ้ามีการเซ่นสังเวปีหนึ่งสักครั้งคงจะดี

ด้านประเพณีนั้น หลักฐานปรากฏอยู่ทุกวันนี้ คือ ทะเลระหว่างช่วงศรียากับเกาะสีชัง ถูกใช้เป็นแหล่งลอยอัฐธาตุ อังคารธาตุ ตลอดจนบุพโพ(น้ำหนอง น้ำเหลือง) ของผู้ที่ล่วงลับไปแล้วปีละมากๆ ถ้านับแล้วคงมีจำนวนหลายแสนหรืออาจเกินล้านรายก็ได้

สมัยเวตี ดวงวิญญาณ ภูติผีปีศาจที่ลอยละล่องไปมาจึงมีมากหลายนับตั้งแต่สามัญชน ไปจนถึงผู้มีสกุล วิญญาณบางดวงก็หิวโหยคอยอยาก อยากได้เครื่องบักปดี่จึงได้ก่อเหตุเภทภัยแก่ผู้สัญจรไปมาระหว่างอำเภอศรียากับเกาะสีชัง จนต้องสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก เพราะเขาเหล่านั้นไปแสวงบุญแล้วแต่ไม่อุทิศกุศลผลบุญให้เหล่าสัมภเวสีที่ล่องลอยอยู่ เมื่อถึงคราวเคราะห์ร้ายดวงวิญญาณชั่วร้ายก็ก่อเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้น ดังเช่น โศกนาฏกรรมครั้งยิ่งใหญ่ เมื่อเช้ามีวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2535 เรือโดยสาร “นาวาประทีป 111” บรรทุกผู้แสวงบุญกว่าร้อยชีวิตกลับจากนมัสการเจ้าพ่อเขาใหญ่บนเกาะสีชัง ได้ถูกเรือน้ำมันของบริษัท บี.พี.พี พุ่งชนเรือแตกมทะเลนอกชายฝั่งอำเภอศรียา จังหวัดชลบุรี ทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่าร้อยราย เพื่อเตือนสติให้ทุกคนมีจิตสำนึกให้รำลึกถึงเทวดาและภูติผีปีศาจทั้งปวง โดยแผ่บุญกุศลที่ได้กระทำแล้วแก่พวกเขาบ้าง ที่เขาได้ตั้งใจช่วยให้พ้นรอดปลอดภัยในระหว่างเดินทางไปมา

ดังนั้นทางเทศบาลเมืองศรียา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ฟื้นฟูประเพณีกองข้าวขึ้นเป็นปีแรก ในปี พ.ศ. 2536 โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเผยแพร่งานประเพณีกองข้าวของอำเภอศรียา ให้ปรากฏแก่ประชาชนทั่วไป
2. เพื่อฟื้นฟูสืบทอด อนุรักษ์ ส่งเสริม ให้งานประเพณีกองข้าวของอำเภอศรียาให้มีปรากฏสืบไป
3. เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนและเยาวชน ได้ซาบซึ้ง ห่วงเห่น เกิดความประทับใจ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมที่งดงามของชาติ จะได้ช่วยทะนุบำรุงรักษาประเพณีกองข้าว ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ดีของบรรพบุรุษไทยที่ได้สร้างสมตกทอดมาจนถึงปัจจุบันได้สืบทอดต่อไป
4. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะของท้องถิ่น ของชุมชนและประชาชน โดยอาศัยกิจกรรมของงานประเพณีกองข้าวเป็นกิจกรรมหลัก
5. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงและส่งเสริมการท่องเที่ยวของอำเภอศรียา

สมัยก่อน พอถึงช่วงฤดูร้อนราวเดือนเมษายนของทุกปี หลังจากทำบุญสงกรานต์ที่วัดแล้ว ก็จะมีการนัดหมายวันเวลาและสถานที่ เพื่อไปกองข้าวกัน

ส่วนวันเวลาและสถานที่ คนทรงจะเป็นผู้กำหนดสถานที่ โดยเลือกจากทางสามแพร่ง ซึ่งในพื้นที่อำเภอศรียามีอยู่สามจุดรวมกัน คือ บริเวณเกาะลอย บริเวณแหลมฟาน และสามแยกเทศบาลเมือง

ศรีราชา จากนั้นช่วยกันสร้างศาลเพียงดาขึ้นตามที่คนทรงบอก

ปัจจุบัน ส่วนใหญ่ก็จะถือเอาวันที่สะดวกที่สุด สถานที่ที่เลือกที่โล่งๆ เปลี่ยวๆ และมีความปลอดภัยเป็นอย่างดี สำหรับแต่ละชุมชน

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ชาวศรีราชาทุกคนได้พร้อมใจกันนำข้าวปลาอาหารอันโอชะหลากหลาย ซึ่งได้เลือกสรรมาอย่างดี ทุกคนต่างนำมารวมไว้แล้วแบ่งส่วนหนึ่งใส่กระทงใบตองเพื่อเซ่นไหว้สัมภเวสีเพื่อแสดงความกตัญญู ทางเทศบาลเมืองศรีราชา ได้เชิญพรหมณ์จากเทวสถานโบสถ์พรหมณ์กรุงเทพฯ มาประกอบพิธีกรรมทั้งเทวพิธีและเปรตพิธี โดยอ่านโองการบวงสรวงเหล่าเทวาให้มารับเครื่องสังเวย ดังมีความว่า

ณ บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งหลาย ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนชาวศรีราชา ขอน้อมเกล้าอัญเชิญเทพดาเหล่าเทพเจ้าทั้งหลาย ซึ่งสิงสถิตอยู่ในสวรรค์ชั้นเทพ รูปภพ และภูมิเทวดา ที่สถิตอยู่ในวิมานเหนืยยอดเขากี้ดี ในอากาศกี้ดี ในเกาะกี้ดี ในแวนแคว้นกี้ดี ในบ้านกี้ดี ในต้นพฤษยา แลป่าช้ชกี้ดี มาพร้อมกันในที่นี้เพื่อจะได้เป็นสักขีพยาน ในงานพิธีกองข้าวในวันนี้ ข้าพเจ้าทั้งหลายจักได้ขอน้อมถวายเครื่องสักการะและอาหารคาวหวาน พร้อมผลไม้ บานศรีแค้นทวยเทพ ที่ได้โปรดประทานพร ให้ความสุขความเจริญก้าวหน้าแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายสิ้นกาลนานเทอญ

พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขออัญเชิญผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งสิงสถิตอยู่ ณ ที่นี้และบริเวณใกล้เคียง ได้โปรดมารับอาหารคาว-หวาน พร้อมผลไม้ ซึ่งข้าพเจ้าทั้งหลายได้เซ่นสรวง ณ ที่นี้ด้วยเทอญ (เจริญ ตันมหาพราน, 2538)

เทศบาลเมืองศรีราชา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้น ในระหว่างวันที่ 19-21 เมษายน ของทุกปี นอกจากการกองข้าวอันเป็นหัวใจหลักของประเพณีกองข้าวแล้ว ยังมีกิจกรรม เพื่อฟื้นฟูอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม อื่นๆ เพื่อเป็นสีสันและความหลากหลาย ที่มีความครึกครื้น อาทิ มวยดับจาก เพลงพื้นบ้าน คนตรีไทยประยุกต์ ประกวดเทพีกองข้าว กีฬาพื้นบ้าน ชุ้มอาหารไทย การแสดงบนเวที ออกร้านขายของ ฯลฯ ทั้งนี้เทศบาลเมืองศรีราชายังได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชน หรือตัวแทนชุมชนเข้าร่วมเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว อีกด้วย อาทิเช่น เตรียมการออกร้านขายของ(ชุ้มอาหารไทย) เตรียมกิจกรรมเข้าร่วม เตรียมขบวนแห่เข้าร่วม และรูปแบบการดำเนินงานประเพณีกองข้าวที่ประชาชนสามารถมีส่วนร่วม ฯลฯ

ประเพณีกองข้าว จึงได้รับการยกระดับปรับตัว ให้เป็นเอกลักษณ์ประเพณีที่โดดเด่น ชาวศรีราชาทุกคนมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมและอนุรักษ์ประเพณีกองข้าว ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่เหลือเพียงแห่งเดียวในโลก คือ ที่ศรีราชา (เอกสารเผยแพร่งานประเพณีกองข้าว เทศบาลเมืองศรีราชา, 2540)

2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้

พจนานุกรมทางการศึกษา (อ้างใน ปนัดดา ภักดีภูวคณ, 2540:15) ได้ให้ความหมายของ “ความรู้” ว่าเป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับ และรวบรวมสะสมไว้จากประสบการณ์ต่าง ๆ

เบนจามิน เอส บลูม (อ้างใน ปนัดดา ภักดีภูวคณ, 2540:16) กล่าวว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะเรื่อง หรือเรื่องทั่ว ๆ ไป ระลึกได้ถึงวิธีการ กระบวนการหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นความจำ

ในเรื่องของระดับความรู้ เบนจามิน เอส บลูมและคณะ ได้แบ่งพฤติกรรมด้านความรู้หรือความสามารถทางด้านสติปัญญา (Cognition Dimain) เป็น 6 ระดับ เรียงจากพฤติกรรมขึ้นง่ายไปสู่ชั้นยากดังนี้

ความรู้ (Knownedge) หมายถึง การจำ และการระลึกได้ที่มีต่อความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่าง ๆ

ความเข้าใจ (Comprehensive) หมายถึง การแสดงออกของพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และสามารถแปล สรุป หรือขยายความของสื่อความหมายนั้น

การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การพิจารณาแยกแยะเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน

การสังเคราะห์ (Synthesis) หมายถึง ความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อย ๆ เข้าด้วยกันซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์

การประเมิน (Evaluation) หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับค่านิยมความคิด วิธีการ และเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีกฎเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (อ้างใน ปนัดดา ภักดีภูวคณ, 2540, 16) ได้กล่าวถึงความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่ผู้เรียนสามารถจำได้หรือระลึกได้ โดยการมองเห็น การได้ยิน ความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

เชิรศรี วิวิศิริ (2527:19-20) กล่าวว่า การเรียนรู้ในผู้ใหญ่ นั้นเกิดจากประสบการณ์ 3 ประการ คือ

1. การเรียนรู้ที่เกิดจากสภาพการณ์ทางธรรมชาติ (Natural Setting) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น
2. การเรียนรู้จากสภาพการณ์สังคม (Society Setting) มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น

3. การเรียนรู้จากสภาพการณ์ของการจัดการเรียนการสอน (Formal Instructional Setting) คือ มีผู้แทนจากสถาบันจัดลำดับการเรียนรู้อย่างมีจุดหมายและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า ความรู้ คือ การแสดงออกของความสามารถทางสมองของบุคคลในเรื่องของความจำ การระลึกได้ จากสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง ประสบการณ์และกฎเกณฑ์ ตลอดจนการนำความรู้ที่มีนั้นไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

เนื่องจากความรู้เป็นเรื่องของความจำ ดังนั้น การวัดความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ก็คือการวัดความจำ ของรายละเอียดเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ได้จากการบอกเล่าของผู้ใหญ่ จากประสบการณ์ในการได้เข้าร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อม

การวัดความรู้

การวัดความรู้ เป็นการวัดสมรรถภาพสมองในด้านการระลึกออกของความจำเกี่ยวกับเรื่องราวที่เคยมีประสบการณ์ หรือเคยรู้ เคยเห็น เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิดแต่ละชนิดก็เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะ ซึ่งแตกต่างกันออกไป เครื่องมือที่นิยมใช้วัดความรู้มากที่สุด คือ แบบทดสอบ (ปนัดดา ภักดีภูวตล,2540)

ไพศาล หวังพานิช (อ้างใน ปนัดดา ภักดีภูวตล,2540:17-18)

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยได้ตอบด้วยวาจา หรือ คำพูด ระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า การสัมภาษณ์

2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

ก. แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบ อธิบาย บรรยาย ประพันธ์ หรือ วิจารณ์เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้นั้น

ข. แบบจำกัดคำตอบ เป็นข้อสอบที่ให้ผู้ถูกสอบพิจารณาเปรียบเทียบ ตัดสินข้อความหรือรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ 4 แบบ คือ แบบถูก-ผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่และแบบเลือกคำตอบ

3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบสนองออกมาด้วยคำพูด หรือการเขียนเครื่องหมายใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

แอช S.E. Asch (อ้างใน อนุชิต มุรธาทิพย์,2542 : 22) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติ เกิดจากการสะสม ประสบการณ์ในอดีต”

โรเซนเบิร์ก และฮอฟแลนด์ (Milton J Rosenbergy & Carl I.Hovland) (อ้างใน อนุชิต มุรธา
ทิพย์,2542 : 23) ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า “ทัศนคติโดยปกติสามารถนิยามว่าเป็นการจูงใจ
ต่อแนวโน้มในการตอบสนองอย่างเฉพาะเจาะจงกับสิ่งที่เกิดขึ้น”

อล กอร์ดอร์ Gordor w Allport (อ้างใน อนุชิต มุรธาทิพย์,2542 : 23) กล่าวว่า “ทัศนคติเป็น
ภาวะทางจิตใจซึ่งทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบโต้สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ และเป็น
ตัวกำหนดทิศทางที่แต่ละบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งของและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

อนุชิต มุรธาทิพย์ (2542:23) กล่าวโดยสรุปว่า ทัศนคติเป็นเรื่องของจิตใจ ความเชื่อ ท่าที
ความรู้สึก ความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อตนเอง ต่อบุคคลอื่น และต่อสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
ที่ปรากฏขึ้น จะเห็นได้ว่าทัศนคติจะประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์และการแสดงความรู้สึกคือ
ชอบ หรือไม่ชอบ หรือพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจเป็นต้น

องค์ประกอบของทัศนคติ

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สามารถแยกส่วนประกอบของทัศนคติได้ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) คือส่วนที่ประกอบเป็นความเชื่อของ
บุคคลที่เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่วไปทั้งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือความคิดว่าสิ่งใดดี มักจะ
มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) คือส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่
เกี่ยวเนื่องกับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของคน เป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละ
คน

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือการแสดงออกของบุคคลต่อ
สิ่งหนึ่งหรือบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก
จะเห็นได้ว่าถาที่บุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่างกัน ก็เนื่องมาจากบุคคลมีความเข้าใจมี
ความรู้สึก หรือมีแนวความคิดแตกต่างกันนั่นเอง

ดังนั้น ส่วนประกอบทางด้านความคิด ความรู้ ความเข้าใจ จึงนับว่าเป็นส่วนประกอบชั้น
พื้นฐานของทัศนคติ และส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคล อาจแตกต่างกัน
ทั้งในทางบวกและลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ (อนุชิต มุรธาทิพย์ . 2542)

การเกิดของทัศนคติ (Attitude Formation)

ออลพอร์ท (อ้างในอนุชิต มุรธาพิทย์, 2542 :24) ได้ให้ความเห็นเรื่องทัศนคติว่าอาจเกิดขึ้นจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ เด็กที่เกิดมาใหม่จะได้รับการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีจากบิดามารดาทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนได้เห็นแนวการปฏิบัติของพ่อแม่แล้วรับมาปฏิบัติตามต่อไป

2. เกิดจากความสามารถในการแยกแยะความแตกต่าง คือ แยกสิ่งใดดี ไม่ดี เช่น ผู้ใหญ่กับเด็ก จะมีการกระทำที่แตกต่างกัน เพราะความสามารถในการแยกแยะต่างกัน

3. เกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกัน เช่น บางคนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูเพราะเคยถูกตำหนิ แต่บางคนมีทัศนคติที่ดีต่อครูคนเดียวเท่านั้นเพราะเคยชมเชยตนเสมอ

4. เกิดจากการเลียนแบบ หรือรับเอาทัศนคติของผู้อื่นมาเป็นของตน เช่น เด็กอาจรับทัศนคติของบิดามารดาหรือครูที่ตนนิยมชมชอบ มาเป็นทัศนคติของตนได้

เกรซ กรัทซ์ฟิลด์ และบาลธาซี ได้ให้ความเห็นว่าทัศนคติอาจเกิดขึ้นจาก

1. การตอบสนองความต้องการของบุคคล นั่นคือ สิ่งใดตอบสนองความต้องการของคนได้ บุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากสิ่งใดตอบสนองความต้องการของคนไม่ได้ บุคคลนั้นก็จะมีทัศนคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. การได้เรียนรู้ความจริงต่าง ๆ อาจโดยการอ่านหรือจากถ้อยแถลงเล่าของผู้อื่น เช่นบางคนเกิดทัศนคติไม่ดีต่อผู้อื่น เพียงเพราะเคยฟังคำด่าทอในนิตยสารของผู้อื่น

3. การเข้าไปเป็นสมาชิกหรือสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง คนส่วนมากมักยอมรับเอาทัศนคติของกลุ่มมาเป็นของตน หากทัศนคตินั้นไม่ขัดแย้งกับทัศนคติของตนเกินไป

4. ทัศนคติมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบูรณ์มักมองผู้อื่นในแง่ดี ผู้ที่ปรับตัวยากจะมีทัศนคติในทางตรงข้าม คือมักมองว่ามีคนคอยอิจฉาริษยาหรือคิดร้ายต่าง ๆ ต่อตน

จะเห็นได้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย พอสรุปได้ ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specified Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้น ไปตามทิศทางที่เขามีประสบการณ์มาก่อน เช่น นาย ก. เคยพุดคุยกับนาย ข ด้วยไมตรีที่ดี ก็จะทำให้ นาย ก รู้สึกชอบหรือมีทัศนคติที่ดีต่อ นาย ข. เป็นต้น

2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น ๆ (Communication from others) การได้รับการติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่นจะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ เช่น เด็กที่เคยได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่ได้รับทราบมา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น เด็กมีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อเห็นว่าพ่อแม่แสดงท่าไม่ชอบต่อสิ่งใดเด็กก็จะเลียนแบบโดยไม่ชอบสิ่งนั้นด้วย

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้เกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

โดยสรุป พัฒนาการทางด้านทัศนคติของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับมา ประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้จะรวมตัวกันและสร้างสมจนกลายเป็นแบบแผนของทัศนคติในแต่ละบุคคล หรืออาจจะกล่าวได้ว่าทัศนคติ เกิดจากการติดต่อสื่อสารของบุคคล การเลียนแบบ ความพึงพอใจ ในสิ่งที่ต้องการรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึงมีผลทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสภาพการณ์

4. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1) ความหมาย

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537:14) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการบรรลุอุดมมุ่งหมายของกลุ่มนั้น และทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

สุรีย์ ตันตศรีสุโรจน์ (2531:20) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นการร่วมมือ ร่วมปฏิบัติ และร่วมกันรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นอย่างปัจเจกบุคคลหรือของกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ และเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (อ้างใน พวงชมพู ไชยอาลา , 2543 : 24) ได้ชี้ให้เห็นลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนที่แล้วมา เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะร่วมสมทบแรงงาน สมทบวัสดุ สมทบเงิน ร่วมคิด ร่วมทำ แต่การมีส่วนร่วมในปัจจุบันและ

ในอนาคตจะเน้นเรื่องการมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมบำรุงรักษา มากกว่าการร่วม
 สมทบในรูปแบบอื่น ๆ แม้ว่าจะมีหลักการที่จะให้ร่วมแรง วัสดุ หรือเงินก็ตาม

จากรายงานการประชุมของ The ad hoc group of experts เรื่อง "popular participation
 as a strategy for promoting community level Action and national Development" (อ้างในพิศศิณีปี จิต
 นาวสาร, 2536 : 44) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้กว้าง ๆ คือ

"การมีส่วนร่วมของประชาชน จะนำมาซึ่งโอกาสที่จะทำให้สมาชิกของชุมชนและสังคม
 สามารถเข้ามามีส่วนร่วม และมีอิทธิพลในกระบวนการพัฒนาและในการแบ่งสรรผลของการพัฒนา
 อย่างเป็นธรรม ซึ่งหมายถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน อย่างเท่าเทียมกันในประเด็นของ

1. การสนับสนุนกระบวนการพัฒนา
2. การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม
3. การตัดสินใจในรูปของการกำหนดเป้าหมาย การวางนโยบายการวางแผนและการ

ปฏิบัติตามแผน ทั้งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (Department of international economic and
 social affairs, 1981)

2) ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1. การเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ เป็นการข้องเกี่ยวทั้งตัว ไม่ใช่เฉพาะเพียง
 แต่เกี่ยวข้องกับด้านกำลังกาย หรือทักษะ กล่าวคือ ผู้มีส่วนร่วมจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับจิตใจ ไม่เพียงแต่
 เฉพาะด้านการทำงาน

2. การกระทำทำให้ เพื่อผู้มีส่วนร่วมได้เกิดความเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์
 แล้ว เท่ากับเปิดโอกาสให้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม
 เป็นการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างบุคคลและกลุ่ม

3. การร่วมรับผิดชอบเมื่อเกิดการเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ อารมณ์และได้กระทำทำให้แก่
 สถานการณ์กลุ่มนั้นแล้ว ผู้มีส่วนร่วมจะเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกลุ่มด้วย เนื่องจากการมีส่วนร่วม
 เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มและต้องการเห็นผลสำเร็จของการทำงานนั้น
 ด้วย

การมีส่วนร่วมยังเกิดจากแนวความคิดอื่น ๆ เช่น

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วน
 ร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างโบสถ์ วิหาร
2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่งทำให้ประชาชนเกิด

ความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีควมศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น เจ้าหน้าที่ของทางราชการก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ

ความเกรงใจและอำนาจบังคับนั้นอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมาก ทั้งที่อาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น หรือมีทัศนคติที่ติดต่อกิจกรรมนั้น ๆ ก็ได้ (พิศศิลาปี จินคานาวสาร , 2530)

3) ขอบเขตการมีส่วนร่วมของประชาชน

John M. Cohen และ Norman T. Uphoff (อ้างในชฎฐชัย ศรีสุชาติ, 2541:35) ได้เสนอกรอบแนวความคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทไว้ว่ามี 3 มิติ (Dimensions) และ 2 บริบท (Contexts)

มิติของการมีส่วนร่วมประกอบด้วย

1. มีส่วนร่วมอะไรบ้าง (What) แบ่งเป็น

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) คือร่วมในการคิดถึงปัญหา โดยระบุความต้องการของชุมชนจนเกิดโครงการ ระหว่างดำเนินการ (โครงการเริ่มทำ) และการตัดสินใจดำเนินการ (โดยองค์ของชุมชนหรือชาวบ้าน) ซึ่งในประเด็นนี้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ เกิดจากแนวคิด 3 ประการคือ

ก. ความสนใจและความห่วงใยกังวลร่วมกันในสภาพปัญหาที่เผชิญร่วมกันกลายเป็นความสนใจของส่วนรวม

ข. ความเดือดร้อนและความไม่พอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ขณะนั้นผลักดันให้มุ่งสู่การรวมกลุ่ม วางแผนกระทำร่วมกัน

ค. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนกลุ่มหรือชุมชน ไปในทิศทางที่ถึงปรารถนาและต้องมีความเข้มข้นมากพอที่จะเกิดความริเริ่มกระทำที่สนองตอบความต้องการของผู้เดือดร้อน

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากรต่าง ๆ การบริหารงานกิจกรรมและประสานงานของความช่วยเหลือ

1.3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านวัตถุ สังคม ของแต่ละ

บุคคล

1.4 การมีส่วนร่วมในการพยายามประเมินผล (Evaluation) ของโครงการ

2. มีส่วนร่วมกับใคร (Who, Whom) ได้แก่

- 2.1 การพิจารณาองค์ประกอบของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับชาวบ้าน ในแต่ละขั้นตอน
เช่น ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 2.2 การพิจารณาคุณลักษณะทางประชากร สังคม เศรษฐกิจ ของผู้เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ระดับชั้นในสังคม ระยะเวลาอยู่อาศัย

3. มีส่วนร่วมอย่างไร (How) ได้แก่

- 3.1 ลักษณะพื้นฐานของการมีส่วนร่วม
- 3.2 รูปแบบการมีส่วนร่วม
- 3.3 ขนาดของการมีส่วนร่วม
- 3.4 ผลที่เกิดจากการเข้าร่วม
- บริบทของการมีส่วนร่วม (Contexts) ประกอบไปด้วย

1. ลักษณะของกิจกรรม/โครงการ โดยพิจารณาจาก

- 1.1 ลักษณะของสิ่งที่นำเข้าไป เช่น ความซับซ้อนของโครงการและทรัพยากรที่ต้องการ
- 1.2 ลักษณะประโยชน์ที่ได้ เช่น ความเป็นรูปธรรม ความเป็นไปได้
- 1.3 ลักษณะรูปแบบที่ต้องการ เช่น การเชื่อมโยงโครงการ ความยืดหยุ่นของโครงการ

2. สภาพแวดล้อมที่กระทบถึงกิจกรรม/โครงการ โดยพิจารณาจาก

- 2.1 ปัจจัยในอดีต เช่น ประสบการณ์รับรู้เรื่องราวต่างๆ
- 2.2 ปัจจัยด้านกายภาพและธรรมชาติ เช่น ภูมิศาสตร์ และชีวภาพ
- 2.3 ปัจจัยทางสังคม เช่น ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

4) รูปแบบการมีส่วนร่วม

Macda (อิงในไชยชนะ สุทธิวรชัย, 2535:31) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ 3 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน (Active) หมายถึง การมีส่วนร่วมโดยการริเริ่มและติดตามในกระบวนการกำหนดความต้องการและแผนเข้าร่วมในกิจกรรม การดำเนินงานความสนใจ และผลของการพัฒนา
2. การมีส่วนร่วมแบบไม่แข็งขัน (Passive) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยการไม่คำนึงถึงความสำคัญของการกำหนดแบบและนโยบาย และไม่สนใจผลของการกระทำในกิจกรรมด้วย

3. การมีส่วนร่วมแบบเฉื่อยชา (Inert) หมายถึงการที่เข้าร่วมโดยการถูกชักจูงจำยอม หรือบังคับ โดยสภาพแวดล้อม บุคคลหรือธรรมชาติ การมีส่วนร่วมแบบนี้แปรเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนด้วย

การที่ประชาชนมีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น มีเงื่อนไขสำคัญอย่างน้อย 3 ประการคือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

5) การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม

Singhal + Rogers (อ้างในกาญจนา แก้วเทพ, 2543:33) ได้กล่าวอย่างชัดเจนว่าการกำหนดบทบาทของการสื่อสารในการพัฒนานั้นเป็นไปอย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับคำนิยามของ "การพัฒนา" นั้นเอง ดังนั้นเมื่อคำนิยามของการพัฒนาเปลี่ยนจาก Dominant Paradigm ที่เน้นเรื่องปริมาณของอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มาเป็นเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือการแบ่งสรรความเจริญอย่างยุติธรรมใน Alternative Paradigm บทบาทของการสื่อสารเพื่อการพัฒนาที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตามไปด้วย จากการสื่อสารแบบเดิมที่มีลักษณะจากบนสู่ล่างเป็นการสื่อสารทางเดียวและถูกวางแผนมาจากส่วนกลางมาเป็นการสื่อสารแบบล่างขึ้นบน หรือการสื่อสารในแนวระนาบเป็นการสื่อสารสองทางและเป็นการสื่อสารที่วางแผนมาจากท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

McQuail (กาญจนา แก้วเทพ, 2543:34) ได้ประมวลคุณลักษณะสำคัญ ๆ ของการสื่อสารที่จะเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาแนวใหม่ เช่น

- มีลักษณะหลากหลาย (Multiciplicity)
- เป็นการสื่อสารขนาดเล็ก (Smallness of Scale)
- สร้างและใช้อยู่ในท้องถิ่นเอง (Locality)
- ไม่มีลักษณะแข็งตัว ยืดหยุ่นได้ ไม่เป็นสถาบัน (Deinstitutionalisation)
- มีการแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างผู้ส่งสาร-ผู้รับสาร (Interchange of Sender-receiver roles)
- เน้นการสื่อสารแนวนอนในทุกระดับของสังคม (Horizontality of communication)

6) เป้าหมายของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม

ในระดับชุมชนนั้นการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมมีเป้าหมายดังนี้

1. เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนมองเห็นคุณค่าของตนเอง

2. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชาวบ้านที่เข้ามามีส่วนร่วม และเพื่อให้เห็นคุณค่าความคิดและความเชื่อของตนเอง

3. เพื่อพิสูจน์ความเชื่อของชุมชนที่เคยคิดว่าตนเองไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จับช้อนได้

4. เพื่อสร้างทักษะในการสร้างเพื่อให้กับชุมชน เพื่อเป็นช่องทางที่ชุมชนจะส่งข่าวสารออกไปจากจุดยืนมุมมองและทัศนะของตนเอง

5. เพื่อให้ชุมชนได้แสดงความรู้สึก ปัญหา วิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาจากทัศนะของชุมชน

6. ยกระดับความมีสติและความรับผิดชอบให้กับชุมชน

7. สร้างสื่อที่มีสาระให้แก่ชุมชน

โดยการมีส่วนร่วมในการสื่อสารนั้นก็มีความแตกต่างกันไปของการเข้ามามีส่วนร่วมของการสื่อสาร ซึ่งปัจจัยที่จะเข้ามามีส่วนกำหนดระดับความมากน้อยของการมีส่วนร่วมนั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการสื่อสารดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2543)

1. เป้าหมายของการสื่อสาร ได้กำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในระดับใด

2. ลักษณะสองทางและ Interactivity ของการสื่อสาร ยิ่งการสื่อสารที่เอื้ออำนวยให้มีลักษณะตอบโต้กันอยู่ตลอดเวลามากขึ้นเท่าใด โอกาสที่ชุมชนจะเข้าร่วมก็ยิ่งจะมีมากขึ้นเท่านั้น

3. ใครคือผู้ส่งสาร ในชุมชนโอกาสที่คนส่วนใหญ่จะได้เข้ามาเป็นผู้ส่งสารมีมากน้อยและทั่วถึงหรือไม่

4. ประเภทของเนื้อหาสาร เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวพันกับสภาพความเป็นจริงของสังคมหรือไม่ นอกจากนั้นวิธีการนำเสนอเนื้อหา หากมีลักษณะของการสนทนาและเปลี่ยนทัศนะซึ่งกันและกัน (Dialogue) แสวงหาความร่วมมือจากหลายฝ่าย (Collaboration) และก่อให้เกิดการตัดสินใจโดยกลุ่ม (Group decision making) ก็จะทำให้การมีส่วนร่วมมีโอกาสมากขึ้น

5. ประเภทของช่องทาง/สื่อ โดยหลักการทั่วไปแล้ว สื่อขนาดเล็กเช่นสื่อเฉพาะกิจจะเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมได้มากกว่าสื่อมวลชน สื่อที่ชาวบ้านคุ้นเคยเช่นสื่อประเพณีก็จะเอื้ออำนวยให้ชาวบ้านเข้าร่วมได้ง่ายกว่าที่สื่อสมัยใหม่อย่าง Active และมักมีปฏิริยาป้อนกลับทั้งแบบที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ดังนั้นไม่ว่าการเข้ามามีส่วนร่วมกับการสื่อสารในระดับใดก็ตาม การจัดช่องทางสำหรับปฏิริยาป้อนกลับก็เป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างขาดไม่ได้ของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเข้ามาศึกษาเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์ในเรื่องการมีส่วนร่วมในชุมชน รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการสื่อสารนั้น อนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา รวมทั้งปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมประเพณีกองข้าวอีกด้วย

5. แนวคิดเรื่องสื่อพื้นบ้าน

สื่อพื้นบ้าน (Folk Media)

1. ความหมายของสื่อพื้นบ้าน

“สื่อพื้นบ้าน” หมายถึง นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ทุกประเภท เช่น คนตรี เพลงละคร หุ่นกระบอก หัตถกรรม และสถาปัตยกรรม เป็นต้น ผลจากการประชุมของผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อพื้นบ้าน เมื่อปี ค.ศ.1972 (อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สื่อพื้นบ้านหมายถึง รูปแบบของกรสื่อสารระหว่างบุคคลหรือบุคคลกับกลุ่มคนที่ได้ประพฤติกปฏิบัติ

เฟลิเซียโน กล่าวว่า “สื่อพื้นบ้าน หมายถึง รูปแบบทางทัศนศิลป์ มโนทัศน์ การกระทำ และคำพูด ซึ่งเป็นที่คุ้นเคยกับประชาชนในชนบท และได้รับการยอมรับสืบต่อกันมา ซึ่งสื่อเหล่านี้จะทำหน้าที่ให้ความบันเทิง ให้ข้อมูลข่าวสาร ให้การอบรมสั่งสอนและให้การศึกษา (อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

สมควร กวียะ กล่าวว่า “สื่อพื้นบ้าน คือ วัฒนธรรมที่ได้สร้างสรรค์และสั่งสมมาตั้งแต่อดีต กลายเป็นเครื่องมือที่ส่ง รับ และเก็บข่าวสารที่เป็นสัญลักษณ์และเอกลักษณ์ปรากฏให้เห็นในรูปของ คำพูด ข้อเขียน บทเพลง คนตรี การละเล่น หัตถกรรม สถาปัตยกรรม พิธีการ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม หรือแม้กระทั่งชีวิต” (อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

สุรพล วิรุฬห์รักษ์ (2530:40) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สื่อพื้นบ้าน หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารระหว่างบุคคลกับบุคคล หรือบุคคลกับกลุ่มคนที่ได้ประพฤติก ปฏิบัติ สืบต่อกันมาจนเกิดความเคยชินเป็นประเพณี และครอบคลุมถึงประเพณีเรื่องภาษา ท่าทาง การแต่งกาย เครื่องใช้ ฯลฯ ที่ประชาชนในสังคมหนึ่งกำหนดความหมายที่แน่นอนเอาไว้ให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน สื่อพื้นบ้านจึงควรครอบคลุมการแสดงต่าง ๆ เช่น เพลง ระบำ ละคร การละเล่น และกีฬา ที่เปิดโอกาสให้มีการสนทนาวิสาสะ ตลอดจนประเพณี และพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยให้เกิดการสื่อสาร” (อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

2.ประเภทสื่อพื้นบ้าน

การแบ่งประเภทของสื่อพื้นบ้านไทยนี้ สมควร กวียะ (อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ 2535:42-43) (อ้างในเกศินี จุฑาวิตร,2540) ได้จำแนกประเภทของสื่อพื้นบ้านออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะช่องทางการสื่อสารหรือควรรอง (Channel) ดังนี้

1.1 ควรรองโสต ได้แก่

1.1.1 เพลงและดนตรี เช่น เพลงกล่อม เพลงไทยเดิม เพลงแคน

1.1.2 การบอกเล่า เช่น คำพังเพย นิทาน เรื่องตลกพื้นบ้าน

1.2 ควรรองทัศน์ ได้แก่

1.2.1 การอ่าน เช่น วรรณคดีไทยต่างๆ

1.2.2 จิตรกรรมและประติมากรรม เช่น กล้วยไทย พระพุทธรูป ภาพเขียนฝาผนัง

1.2.3 สถาปัตยกรรม เช่น เรือนไทย โบสถ์ โรงหนังตะลุง

1.2.4 อุปกรณ์การแสดง เช่น ฉากลิเก เครื่องแต่งตัวรำไทย

1.2.5 ของเล่นของใช้ เช่น เขี่ยนหมาก ภาชนะใบตอง กระจับปี่

1.2.6 ภาษาท่าทาง เช่น การไปลามาไหว้ การยิ้มแย้มโอภาปราศรัย

1.3 ควรรองโสตทัศน์ ได้แก่

1.3.1 การเชิดหุ่น เช่น หุ่นกระบอก หนังตะลุง

1.3.2 การฟ้อนรำ เช่น เซิ้งกระติ๊บ รำลาวกระทบไม้ รำฉุยฉาย

1.3.3 ละครและฟ้อนรำ เช่น โขน ลิเก โนรา

1.3.4 การละเล่น เช่น เพลงเรือ เพลงฉ่อย ลำตัด

1.3.5 พิธีการและวิถีชีวิต เช่น พิธีบวช ทำบุญลอยกระทง การสวดมนต์

1.4 ควรรองรส หรือ กลิ่น ได้แก่

1.4.1 อาหารไทย

1.4.2 ดอกไม้ไทย

1.5 ควรรองทักษะ

ได้แก่ การกระทำ หรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือการผลิต ประเพณีต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น การร่วมร้องรำทำเพลง การร่วมบวชนาค การเขียนภาพลายไม้ การเข้าพิธี หรือการใช้ชีวิตแบบไทย เป็นต้น

จากลักษณะของสื่อพื้นบ้านที่ได้จัดแบ่งตามช่องทางการสื่อสารดังกล่าวนี้ จะเห็นว่าเป็นสื่อที่มีความหลากหลายในการรับรู้โดยผ่านการฟัง การพูด การลิ้มรส การดมกลิ่น การฝึกฝน ปฏิบัติและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ (เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

3. บทบาทและสื่อพื้นบ้าน

สำหรับบทบาททั่วไปของสื่อพื้นบ้านไทยนั้นสามารถสรุปได้ตามแนวทางที่มีการวิเคราะห์กันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ดังนี้ (ศรีปาน รัตติกาชลากร,2537)

1. บทบาทในการผดุงรักษาวัฒนธรรม และการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ
2. บทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจและรักษาความสัมพันธ์ทางเครือญาติและชุมชน
3. บทบาทในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม โดยการให้ข่าวสารที่โน้มน้าวใจผ่านสื่อพื้นบ้าน
4. บทบาทในการผ่อนคลายความเครียด ความกดดันทางสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่อาจมีข้อห้าม เช่น เรื่องการแสดงออกทางเพศ ความก้าวร้าว เป็นต้น
5. บทบาทในการสร้างความสามัคคีในกลุ่ม เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนและชาติ
6. บทบาทในการให้ความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน
7. บทบาทในการอบรม สั่งสอนคุณธรรม ค่านิยม ความประพฤติ ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม
8. บทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว อันนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และรายได้เข้าประเทศและท้องถิ่น

4. แนวทางการพัฒนาสื่อพื้นบ้าน

แม้ว่าสื่อพื้นบ้าน จะมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสาร และการพัฒนาท้องถิ่น แต่ในประเทศไทยเรายังขาดการนำมาใช้อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน แนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสื่อ อันจะนำมาใช้ในการพัฒนาสังคม ควรประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ (เสรี พงศ์พิศ) อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร,2540)

1. การอนุรักษ์

เป็นการเก็บรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้านทั้งที่เป็นวัตถุและมีชีวิต เช่น สิ่งของเครื่องใช้ โบราณวัตถุ กำบอกล่า นิทาน ตำนาน การละเล่น ฯลฯ ที่มีการทำขึ้นทั้งจากส่วนกลางโดยราชการ และจากเอกชนหรือบุคคลที่สนใจซึ่งทำด้วยใจรัก ถือเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการของ

สังคมในแต่ละท้องถิ่นหรือชุมชน เช่นพิพิธภัณฑสถานบ้านม่วง ซึ่งริเริ่มโดยพระและชาวบ้าน ต่อมาได้รับความร่วมมือจากอาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากรในด้านการค้นคว้า และรวบรวมตลอดจนการจัดตั้งสร้างอาคารเป็นที่เก็บสะสม นับเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้ชาวบ้านได้ทำในสิ่งที่เขารักและสนใจ ซึ่งจะเป็นผลดีในการสืบทอดรักษาและพัฒนาต่อไปได้ เพราะชาวบ้านได้มีบทบาทริเริ่มและจัดตั้ง เนื่องจากมีตัวอย่างให้เห็นแล้วว่า ในบางแห่งหน่วยงานรัฐได้จัดตั้งริเริ่มด้วยคิดว่าดีเหมาะสมแต่ชาวบ้านกลับไม่สนใจดูแลรักษาสืบทอดด้วยไม่เห็นความสำคัญหรือคุณค่า

เช่นเดียวกับการอนุรักษ์งานบุญประเพณีต่าง ๆ การละเล่นดนตรี การเพื่อนรำ ศิลปหัตถกรรม ควรมีการสนับสนุนที่ถูกต้องมิใช่การเกณฑ์คนให้มาทำหรือมาเล่นปีละครั้งเพื่อการท่องเที่ยวแต่ควรจะทำให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ให้สิ่งเหล่านี้สามารถอยู่ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชาวบ้าน โดยสิ่งที่ทางราชการจะช่วยให้ได้ก็คือ การค้นหาภูมิปัญญาชาวบ้าน และปราชญ์ชาวบ้าน ให้บุคคลเหล่านี้ได้ทำในสิ่งที่เขารักและมีความสามารถ ซึ่งชาวบ้านจะเกิดความภาคภูมิใจ มิใช่เรื่องที่มองว่าตนเองต่ำต้อยว่า ผู้กระเส้าวัฒนธรรมจากส่วนกลางมิได้

2. การฟื้นฟู

เป็นการนำวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีประโยชน์และเหมาะสมกลับมาใช้ใหม่ เช่น การลงแขก การละเล่นดนตรีประเภท ฯลฯ ให้กลับฟื้นคืนมาใหม่ ซึ่งต้องอาศัยทั้งเอกชนและราชการร่วมมือกับชาวบ้านโดยอาจมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบให้ทันสมัย แต่ยังคงเนื้อหาหรือเป้าหมายเดิมที่มีคุณค่า มีประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติ โดยที่ชาวบ้านได้มีโอกาสเห็นได้ถ่ายทอดตนเอง เรียนรู้ ด้วยกันเองเนื่องจากชาวบ้านจะเข้าใจในสภาพความคิด ความเชื่อของตนเอง เป็นทั้งวิทยากร ผู้ถ่ายทอด ผู้รับการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ซึ่งองค์กรพัฒนาเอกชนและภาครัฐต้องช่วยเป็นตัวประสาน มิใช่เป็นผู้ทำให้

ดังเช่นการฟื้นฟูประเพณีผูกเสี่ยว ของผู้ใหญ่ชาย แห่งบ้านสระคู ซึ่งทำให้คนสองคนเป็นญาติต่างสายเลือดกัน และทำให้คนสองตระกูลมีความสัมพันธ์ที่พิเศษไปกว่าเดิม ครั้งหนึ่งท่านได้ไปผูกเสี่ยวกับพ่อใหญ่คนหนึ่งอายุรุ่นราวคราวเดียวกันที่อยู่อีกหมู่บ้านหนึ่ง ปรากฏว่าทำให้ชาวบ้านทั้งสองหมู่บ้านมีความสมัครสมานสามัคคีช่วยเหลือกันและร่วมกันพัฒนา โดยท่านบอกว่า “ผูกคนหนึ่ง” มัคทั้งบ้าน “ชาวบ้านอีกหมู่บ้านหนึ่งทราบข่าว ต้องการผูกเสี่ยวกับท่านบ้าง ท่านก็บอกว่า “หากผูกเสี่ยวกับผม รักผมจริง ก็ต้องปฏิบัติตัวอย่างผมและพัฒนาหมู่บ้านอย่างผม” ซึ่งก็นับว่าเป็นการฟื้นฟูประเพณีมารับใช้งานพัฒนาได้อย่างน่าสนใจทีเดียว

ป.ช.ล.

๕๘๒๖๓

๒๕๕๖

3. การประยุกต์

เนื่องจากวัฒนธรรมพื้นบ้านมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง การประยุกต์วัฒนธรรมพื้นบ้านจึงมีมาตลอดเพียงแต่จะช้าหรือเร็วเท่านั้น เราต้องมองและเชื่อมั่นชาวบ้านว่าเขามีความสามารถในการประยุกต์วัฒนธรรม เช่น การทำบุญข้าวเปลือกเพื่อจัดตั้งกองทุนข้าวประจำหมู่บ้าน การทอดผ้าป่าพันธุ์ไม้ การทำนากระชับมิตร เป็นต้น ซึ่งต้องให้ชาวบ้านได้สานต่อและริเริ่มคิดกันขึ้น โดยที่องค์กรจากภายนอกอาจช่วยเป็นเพียงผู้ประสาน หรือแสวงหาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจกับชาวบ้าน

การประยุกต์นั้น เป็นการผสมผสานระหว่างของเก่าและของใหม่ กลายเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ วิธีการหรือรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ ทั้งนี้โดยมีพื้นฐานมาจากรากเหง้าเดิมในวัฒนธรรมพื้นบ้านนั้น ๆ การประยุกต์จึงเป็นการสัมผัส หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างดังนั้นวิธีการนี้นักวิชาการและหน่วยงานอื่น ๆ จากทางการและเอกชนจะมีบทบาทในกระบวนการนี้ได้ เพราะเป็นตัวแทนของแนวคิดวัฒนธรรมใหม่ มีความรู้และข้อมูลในระบบใหม่ ซึ่งหากนำมาประสานกับวัฒนธรรมเดิมของชาวบ้านที่มีความรู้และข้อมูลในระบบเดิม ร่วมกันหารูปแบบที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนหรือท้องถิ่นแล้วจะทำให้การประยุกต์นั้นเกิดผลดี เป็นที่ต้องการของชาวบ้าน

ดังเช่นในประเทศสิงคโปร์ ที่ได้มีการประยุกต์สื่อพื้นบ้านให้มีชีวิตชีวาและคงคุณค่าเดิมต่อไป ได้อย่างน่าสนใจ เช่น การร้องรำทำเพลงแบบพื้นบ้านดั้งเดิมที่ไม่ใช่พวกหนึ่งเป็นผู้แสดงและอีกพวกหนึ่งเป็นผู้ชม แต่ทุกคนเป็นทั้งผู้แสดงและผู้ชม (คล้ายกับร่ำวงในบ้านเรา) ได้ถูกนำมาประยุกต์ไปสู่โรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยการนำเพลงพื้นบ้านสำหรับเดินรำมาเรียบเรียงดนตรีใหม่ โดยยังคงลีลาและทำนองพื้นบ้านเดิมไว้ เพียงแต่ปรับจังหวะให้ตื้นเต้นเร้าใจขึ้นแล้วนำมาเปิดให้นักเรียนมัธยมซึ่งเป็นวัยรุ่น มีนักเรียนเข้าร่วมแน่นขนัดทุกวัน ผู้หญิงแต่งชุดกีฬาแล้วสวมกระโปรงทับอีกชั้นหนึ่ง ส่วนผู้ชายก็แต่งชุดกีฬาธรรมดา การประยุกต์ที่สมสมัยและสมวัยผู้รับเช่นนี้ ทำให้วัฒนธรรมแบบดิสโก้เทคไม่สามารถสร้างกำไร และชักนำวัยรุ่นไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรได้ เพราะการเล่นอยู่ในโรงเรียนหลักเด็กเรียนที่มีครูช่วยดูแลอยู่ย่อมปลอดภัยกว่าการไปที่วคิสโก้เทคคอนดีก ๆ (อ้างใน เกศินี จุฑาวิจิตร.2540)

4. การสร้างใหม่

คล้ายกับการประยุกต์ เพียงแต่มีส่วนเก่าน้อยกว่าส่วนใหม่ การสร้างใหม่นี้ต้องระวังมากเนื่องจากอาจจะไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมและไม่เป็นที่ต้องการของชาวบ้าน ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่า เป็นความต้องการที่แท้จริงและเกิดประโยชน์เหมาะสมกับสภาพแต่ละท้องถิ่นเสียก่อน

การสร้างใหม่ทางวัฒนธรรมนี้ถือเป็นพลวัตวัฒนธรรม เพราะหากสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น ประโยชน์จริงและเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่และท้องถิ่นของชาวบ้าน ชาวบ้านก็จะดำเนินการต่อไปจนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านของท้องถิ่น การสร้างใหม่จึงต้องพิจารณาและคำนึงถึงชาวบ้านเป็นหลัก กล่าวคือ วัฒนธรรมใหม่นั้นมีผลต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิตของชาวบ้านหรือไม่ เพียงใด ชาวบ้านพร้อมและเต็มใจรับหรือไม่ เขามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากน้อยแค่ไหน เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่เพียงใด อย่างไรก็ตามต้องคำนึงด้วยว่า จะต้องให้ชาวบ้านเป็นผู้ถ่ายทอดสืบต่อกันมา จนชาวบ้านเกิดความมั่นใจและยินดีที่จะรับวัฒนธรรมใหม่อย่างไม่สับสนคลุมเครือหรือไม่เต็มใจจะรับแต่ต้องรับ และที่สำคัญวัฒนธรรมใหม่นี้ควรมีเป้าหมายในการนำไปสู่การพึ่งตนเองและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาวบ้าน

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของสื่อชุมชนและสื่อพื้นบ้าน เป็นแนวทาง ในการออกแบบสอบถามในส่วนทัศนคติเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่มีบทบาทต่อสื่อชุมชนและสื่อพื้นบ้าน

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

1. พวงชมพู ไชยอาลา (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อสืบทอดประเพณีบุญบั้งไฟในชุมชนชนบท” พบว่าการสื่อสารในช่วงของการเตรียมงานภายในหมู่บ้านและคุ้มบ้านมีทิศทางการสื่อสารสองทาง ลักษณะการสื่อสารมีทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีทิศทางการไหลของสารจากบนลงล่าง จากล่างขึ้นบน และในระดับเดียวกัน ส่วนในครอบครัวจะมีลักษณะการสื่อสารที่คล้ายกันแต่จะแตกต่างตรงที่ทิศทางการไหลของสารจะแตกต่างกันไปตามบทบาทของการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกในครอบครัวและมีลักษณะการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการเพียงอย่างเดียว ส่วนการสื่อสารช่วงถ่ายทอดกิจกรรมพบว่าเกิดในกลุ่มระดับหมู่บ้านมากที่สุด (84.62%) และพบว่าการใช้การปฏิบัติจริงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการสื่อสารจะมีทิศทางการสื่อสารสองทางในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ โดยมีการใช้ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา อีกทั้งมีการไหลของสารทั้งจาคนบนลงล่างและในระดับเดียวกัน

2. พิศศิลา จิตนาวสาร (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนของประชาชน ในเขตตำบลท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี” พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนของประชาชน ในเขตตำบลท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ให้ความสำคัญสัมพันธ์กับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์

ทรัพยากรป่าชายเลน พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร และความรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน แต่ตัวแปรทัศนคติเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน

3. ไพลิน ศศิธนาแก้ว (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ กับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางประชากร ไม่มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และความรู้เกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติ ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

4. ปรียานุช ปัญจวงศ์ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิภูลทอง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” พบว่าผู้ที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสาร การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิภูลทองแตกต่างกัน ส่งผลให้การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และความพึงพอใจที่ได้จากการเปิดรับข่าวสารเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

5. มณฑา พิพัฒน์เพ็ญ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสอนดนตรีพื้นบ้านของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา” พบว่ากระบวนการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสอนดนตรีพื้นบ้านนั้น ถ่ายทอดความรู้โดยการบอกเล่าลักษณะ การอธิบาย แนะนำ โดยการสาธิตในลักษณะการแสดง การทำให้ดูโดยการฝึกฝนในลักษณะ การให้นักเรียนฝึกใช้เครื่องดนตรี และถ่ายทอดความรู้โดยการให้เข้าร่วมแสดงในลักษณะการนำนักเรียนไปร่วมแสดงดนตรีพื้นบ้านในงานต่างๆ

6. วีรศักดิ์ จรินทร์รัตนกร (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หอยหลอด ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม” พบว่า การเปิดรับข่าวสารของประชาชนอยู่ในระดับมาก ความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์หอยหลอดของประชาชนอยู่ในระดับสูง และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หอยหลอดของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะทางประชากรศาสตร์ และความรู้ต่างกัน จะมีการเปิดรับสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์หอยหลอดจากสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจแตกต่างกัน

7. สุธีรา เฝ้าโกศสถิตย์ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคนเชื้อสายมอญ เกี่ยวกับบทบาทของ สื่อบุคคล สื่อประเพณีและสื่อมวลชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญเกาะเกร็ด ปากลัด และบางกระดี่ พบว่า สื่อที่มีบทบาททำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของคนเชื้อสายมอญมากที่สุดคือ สื่อประเพณี และเมื่อเปรียบเทียบสื่อทั้งสามประเภทแล้วพบว่าสื่อที่มีบทบาทในการอนุรักษ์วัฒนธรรมของคนเชื้อสายมอญเรียงตามลำดับคือ จากมากไปน้อย คือ สื่อประเพณี สื่อบุคคล และสื่อมวลชน

8. โสภิตสุดา มงคลเกษม (2542) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ต่างกัน และขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่ที่มีอายุสถานภาพการสมรส อาชีพ ประสบการณ์เกี่ยวกับอุบัติเหตุต่างกัน และขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีความรู้เรื่องเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการคาดเข็มขัดนิรภัยไม่แตกต่างกัน ผู้ขับขี่ที่มีการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันและขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีการศึกษา อาชีพ ต่างกัน และขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากเพื่อนและป้ายประชาสัมพันธ์ต่างกัน มีความรู้เรื่องเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์ แผ่นพับ และสติ๊กเกอร์ต่างกัน มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสติ๊กเกอร์ต่างกัน มีพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีความรู้เรื่องเข็มขัดนิรภัยต่างกัน มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัย และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยไม่ต่างกัน ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน มีพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน

9. ศรีปาน รัตติกาลชลากร (2537) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญในอำเภอพระประแดง” พบว่า สื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญในอำเภอพระประแดง มีความเป็นมายาวนานไม่ต่ำกว่า 180 ปี สามารถแบ่งเป็น 3 ช่วง และแต่ละช่วงมีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปและบทบาท บทบาทที่เด่นชัดของสื่อพื้นบ้านมอญที่มีต่อตัวบุคคลได้แก่ ได้รับความสบายใจที่มีต่อชุมชนมอญ ได้แก่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ภายในชุมชนและที่มีต่อสังคมชาวมอญ ได้แก่การถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาวมอญ และพบว่าชาวมอญในอำเภอพระประแดงระบุให้รักษาสื่อพื้นบ้านที่เกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาพุทธมากกว่าความเชื่อเรื่องผี จากการสมมติฐานพบว่าตัวแปรเพศไม่มีความ

แตกต่างในการระบุบทบาทของสื่อพื้นบ้านมอญที่มีต่อสังคมชาวมอญโดยทั่วไป
ระดับการศึกษาและประเภทของสื่อพื้นบ้านมีความแตกต่างในการระบุบทบาท

ส่วนตัวแปรอายุ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)
โดยการวัดตัวแปรเพียงครั้งเดียว และใช้แบบสอบถาม(Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ
เก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะประชากรที่ศึกษา

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขต
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 105,857 คน (สำนักงานทะเบียนราษฎร
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี)

กลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

1. ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ที่จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 0.188 ของประชากรทั้งหมด
คือ ประชาชนที่อาศัยและมีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุ
ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
2. สุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มโดยบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบจำนวนกลุ่ม
ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ชุมชนใน
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตัวแปรในการวิจัย

สมมุติฐานข้อที่ 1 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี
กองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่

เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่

ตัวแปรตาม : ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

สมมุติฐานข้อที่ 2 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ทักษะคิดต่อการ
อนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่

เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่

ตัวแปรตาม : ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

สมมุติฐานข้อที่ 3 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการ
อนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ลักษณะด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่

เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่

ตัวแปรตาม : การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

สมมุติฐานข้อที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทักษะคิด ต่อการ
อนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

ตัวแปรตาม : ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

สมมุติฐานข้อที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วม ใน
การอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

ตัวแปรตาม : การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

สมมุติฐานข้อที่ 6 ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้
การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

ตัวแปรอิสระ : ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

ตัวแปรตาม : การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งได้รับการค้นคว้าและคัดแปลงจากแนวคิด งานวิจัยที่ใกล้เคียงของผู้ที่ได้ทำวิจัยมาแล้ว โดยลำดับเนื้อหาแบบสอบถามให้ครอบคลุมข้อมูลที่ ต้องการ แบบสอบถามที่จะแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชาชน ในเขตอำเภอ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 7 ข้อ

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพการสมรส
4. ระดับการศึกษา
5. อาชีพ
6. รายได้
7. ที่อยู่

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว จำนวน 14 ข้อ โดยข้อที่ถูกได้แก่ ข้อ 1-3, 5-9, 12 และ 14 ข้อที่ผิดได้แก่ 2, 4, 10, 11, 13

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวแบบ มาตรฐานประเมินค่า(Rating Scale) ตามวิธีของ Likert 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว โดย ศึกษาการมีส่วนร่วมและรูปแบบของการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าว จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ตามสถานที่ชุมชนใน เขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ณ บริเวณ สวนสุขภาพเทศบาลเมืองศรีราชา ห้างสรรพสินค้าโรบิน- สัน สาขาศรีราชา สำนักงานเทศบาลเมืองศรีราชา และที่ว่าการอำเภอศรีราชา ในระหว่างวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2546 – 7 กันยายน พ.ศ. 2546 รวมระยะเวลา 16 วัน

เกณฑ์การให้คะแนน

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว
ในการวัดความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว จำนวน 14 ข้อ ถ้าผู้ตอบ
ตอบถูกจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน แล้วนำคะแนนมาจัดระดับความรู้เป็น 5 ระดับ
คือ

คะแนนระหว่าง	0 – 5	ระดับน้อย
คะแนนระหว่าง	6 – 10	ระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง	11 – 14	ระดับมาก

2. ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว จำนวน 15 ข้อ ในแต่ละข้อให้คะแนนตาม
ทักษะคิดในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว โดยมีระดับการให้คะแนน 5 ระดับด้วยกัน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข้อความเชิงบวก	ให้ 5	คะแนน
	ข้อความเชิงลบ	ให้ 1	คะแนน
เห็นด้วย	ข้อความเชิงบวก	ให้ 4	คะแนน
	ข้อความเชิงลบ	ให้ 2	คะแนน
เฉยๆ	ข้อความเชิงบวก	ให้ 3	คะแนน
	ข้อความเชิงลบ	ให้ 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ข้อความเชิงบวก	ให้ 2	คะแนน
	ข้อความเชิงลบ	ให้ 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ข้อความเชิงบวก	ให้ 1	คะแนน
	ข้อความเชิงลบ	ให้ 5	คะแนน

และจัดระดับของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง	1 – 2.33	ระดับต่ำ หรือ ทักษะคิดเชิงลบ
คะแนนระหว่าง	2.34 – 3.67	ระดับปานกลาง หรือ ทักษะคิดเป็นกลาง
คะแนนระหว่าง	3.68 - 5.00	ระดับสูง หรือ ทักษะคิดเชิงบวก

3. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว วัดจากการเข้าร่วมและรูปแบบการเข้าร่วมในประเพณีกองข้าว จำนวน 10 ข้อ ในแต่ละข้อให้คะแนนดังนี้

รูปแบบการเข้าร่วมและการเตรียมการ

ถ้าผู้ตอบเลือกตอบ จะได้ 1 คะแนน

ถ้าผู้ตอบไม่เลือกตอบ จะได้ 0 คะแนน

โดย การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว (ข้อ 6) มีเกณฑ์การจัดระดับการมีส่วนร่วม 3 ระดับ ต่อไปนี้

1-2 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับน้อย

3-4 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

5-7 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับมาก

การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว (ข้อ 10) มีเกณฑ์การจัดระดับการมีส่วนร่วม 3 ระดับ ต่อไปนี้

1-3 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับน้อย

4-6 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

7-8 กิจกรรม มีส่วนร่วมในระดับมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาลงรหัสและประมวลข้อมูลลงคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา(Descriptive Method) คือ อธิบายถึงลักษณะข้อมูลตามความแตกต่างกันในลักษณะต่างๆ คือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่ ความรู้ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ(Quantitative Method) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

สมมติฐานที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

สมมติฐานที่ 6 ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน ใช้การวิเคราะห์โดยการทดสอบแบบไคสแควร์ (Chi-Square)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการศึกษาความรู้ ทักษะ ทักษะ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจจากประชาชน อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 200คน สามารถนำมาสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาโดยแสดงผลเป็นร้อยละและค่าเฉลี่ย

- 1.1 ลักษณะประชากรศาสตร์
- 1.2 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- 1.3 ทักษะต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
- 1.4 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติ

- สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับ ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน
- สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ทักษะต่อการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน
- สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน
- สมมติฐานที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทักษะ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน
- สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน
- สมมติฐานที่ 6 ทักษะต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

จากการสำรวจลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้ผลการวิจัยดังนี้

1.1 ข้อมูลด้านประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

(N = 200)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	80	40.0
หญิง	120	60.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 60 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 40

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

(N = 200)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-27 ปี	74	37.0
28-37 ปี	37	18.5
38-47 ปี	46	23.0
48-57 ปี	31	15.5
58-67 ปี	11	5.5
68 ปีขึ้นไป	1	.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีอายุระหว่าง 18 – 27 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาได้แก่ กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 38-47 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.0 สูงกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 28-37 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.5 กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 48-57 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.5 กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 58-67 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.5 และกลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 68 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.5

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส

(N = 200)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	111	55.5
สมรส	73	36.5
หย่า	7	3.5
คู่สมรสเสียชีวิต	5	2.5
แยกกันอยู่	4	2.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมาได้แก่ สมรส คิดเป็นร้อยละ 36.5 หย่า คิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

(N = 200)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	13	6.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	14	7.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	25	12.5
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	56	28.0
ปริญญาตรี	84	42.0
สูงกว่าปริญญาตรี	8	4.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาได้แก่ ปวช./ปวส./อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 28.0 สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

(N = 200)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	44	22.0
รับราชการ	51	25.5
รัฐวิสาหกิจ	5	2.5
ธุรกิจส่วนตัว	34	17.0
พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	23	11.5
รับจ้าง	43	21.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 25.5 มีอาชีพรับราชการ รองลงมาคือ นักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.0 และรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 21.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(N = 200)

รายได้(บาท)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า5,000	43	21.5
5,001-10,000	71	35.5
10,001-15,000	41	20.5
15,001-20,000	24	12.0
20,001-25,000	10	5.0
25,000ขึ้นไป	11	5.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ 5,001-10,000 บาทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ กลุ่มที่มีรายได้ใกล้เคียงกันคือ กลุ่มที่มีรายได้ในระดับต่ำกว่า5,000บาท และกลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.5 และร้อยละ 20.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบลที่อยู่

(N = 200)

ตำบล	จำนวน	ร้อยละ
ศรีราชา	104	52.0
สุรศักดิ์	45	22.5
บางพระ	24	12.0
บ่อวิน	7	3.5
บึง	3	1.5
เขาคันทรง	2	1.0
หนองขาม	5	2.5
ทุ่งสุขลา	10	5.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งอยู่ในตำบลศรีราชา คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือ ตำบลสุรศักดิ์ คิดเป็นร้อยละ 22.5 และตำบลบางพระคิดเป็นร้อยละ 12.0

1.2 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละความรู้และระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ความรู้		ผิด	ถูก	รวม
1. ประเพณีกองข้าวจัดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า เมื่อ จัดแล้วภูติผีจะไม่ทำอันตรายชีวิตครอบครัว หรือทรัพย์สินของตนเอง	จำนวน	66	134	200
	ร้อยละ	33.0	67.0	100
2. ประเพณีกองข้าวคือการนำอาหารใส่กระทง ใบตองมากองรวมกันแล้วเช่นไหว้ภูติผี	จำนวน	168	82	200
	ร้อยละ	84.0	16.0	100
3. หลังเช่นไหว้ประชาชนรับประทานอาหาร ร่วมกัน	จำนวน	23	177	200
	ร้อยละ	11.5	88.5	100
4. “ประเพณีกองข้าว” เป็นชื่อดั้งเดิมที่เรียกกัน มาตั้งแต่สมัยก่อน	จำนวน	171	29	200
	ร้อยละ	85.5	14.5	100
5. เมื่อมีอาหารเหลือจะไม่นำกลับบ้านและทิ้ง ไว้เป็นทานแก่สัตว์	จำนวน	19	181	200
	ร้อยละ	9.5	90.5	100
6. ประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลศรีราชาจัดขึ้น มีการทำพิธีกองข้าวบวงสรวงโดยพราหมณ์	จำนวน	25	175	200
	ร้อยละ	12.5	87.5	100
7. ปัจจุบัน “ประเพณีกองข้าว” ที่จัดขึ้น นอกจากการกองข้าวแล้วยังมีกิจกรรม การเล่นต่างๆ รวมอยู่ด้วย เช่น มวยตบจาก ซุ้มอาหารพื้นบ้าน รำวงย้อนยุค เป็นต้น	จำนวน	5	195	200
	ร้อยละ	2.5	97.5	100
8. ประเพณีกองข้าวสมัยก่อนมีการทรงเจ้าเข้าผี	จำนวน	141	59	200
	ร้อยละ	70.5	29.5	100
9. ในสมัยก่อนประเพณีกองข้าวเป็นพิธีใหญ่ ของจังหวัดชลบุรี	จำนวน	112	88	200
	ร้อยละ	56.0	44.0	100
10. ในสมัยก่อนการกองข้าวจะกองตรงที่เป็น ลานกว้าง	จำนวน	160	40	200
	ร้อยละ	80.0	20.0	100
11. ในสมัยก่อนในการกำหนด วัน เวลา สถานที่ ในการกองข้าวจะถูกกำหนดโดยพราหมณ์	จำนวน	107	93	200
	ร้อยละ	53.5	46.5	100
12. ในสมัยก่อนเมื่อกองข้าวแล้วจะมีการสร้าง ศาลเพียงตาขึ้น	จำนวน	139	61	200
	ร้อยละ	69.5	30.5	100

หัวข้อความรู้ (ต่อ)		ผิด	ถูก	รวม
13. ในสมัยมักจะกองข้าวในตอนเช้า	จำนวน	46	154	200
	ร้อยละ	23.0	77.0	100
14. เทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้นเป็นประจำ ในวันที่ 19-21 เมษายน ของทุกปี	จำนวน	4	196	200
	ร้อยละ	2.0	98.0	100

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวมากที่สุด คือ เรื่อง เทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้นเป็นประจำ ในวันที่ 19-21 เมษายน ของทุกปี คิดเป็นร้อยละ 98.0 รองลงมาคือ เรื่อง ปัจจุบัน “ประเพณีกองข้าว” ที่จัดขึ้น นอกจากการกองข้าวแล้วยังมีกิจกรรม การละเล่นต่างๆ รวมอยู่ด้วย เช่น มวยดัดจาก ชุ้มอาหารพื้นบ้าน รำวง ย้อนยุค เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 97.5 และ เรื่อง หลังชนไหว้ประชาชนจะรับประทานอาหารร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 88.5

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้
ความรู้	8.115	1.687	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวอยู่ในระดับปานกลาง คือค่าเฉลี่ย 8.115

1.3 ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

หัวข้อความคิดเห็น	\bar{X}	SD.	ระดับทัศนคติ
1. การอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ	2.225	1.316	ลบ
2. ประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการดำรงอยู่ของประเพณีกองข้าวในปัจจุบัน	4.560	0.631	บวก

หัวข้อความคิดเห็น (ต่อ)	\bar{X}	SD	ทัศนคติ
3. ประชาชนในอำเภอศรีราชาภูมิใจกับประเพณีกองข้าวที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.600	0.593	บวก
4. ประเพณีกองข้าวเป็นสัญลักษณ์ของศรีราชา	4.620	0.598	บวก
5. ประเพณีกองข้าวช่วยสร้างความมั่นคงในจิตใจและรักษาความสัมพันธ์ทางเครือญาติ	4.350	0.700	บวก
6. ประเพณีกองข้าวมีส่วนช่วยในการพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม	4.255	0.750	บวก
7. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการผ่อนคลายความเครียดและความกดดันทางสังคม	3.860	0.897	บวก
8. ประเพณีกองข้าวเป็นการสร้างความสามัคคีในกลุ่ม	4.290	0.713	บวก
9. ประเพณีกองข้าวเป็นประเพณีที่ทุกคนไม่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเท่าเทียมกัน	3.575	1.213	เป็นกลาง
10. ประเพณีกองข้าวเป็นประเพณีที่ล้ำสมัย	3.885	0.988	บวก
11. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว ที่จะนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและรายได้เข้ามาในท้องถิ่น	4.285	0.739	บวก
12. ประเพณีกองข้าวปัจจุบันคิดเพี้ยนไปจากเดิม	2.830	0.993	เป็นกลาง
13. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนคุณธรรม ค่านิยม ความประพฤติแก่ประชาชน	3.860	0.796	บวก
14. ปัจจุบันประเพณีกองข้าวค่านึงถึงแค่เรื่องการท่องเที่ยวโดยไม่สนใจรูปแบบดั้งเดิม	3.055	1.140	เป็นกลาง
15. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวไปสู่ประชาชนจะช่วยให้ประเพณีกองข้าวยังคงดำรงสืบไป	4.520	0.702	บวก
รวม	3.918	0.416	บวก

จากตารางที่ 10 แสดงว่า โดยรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว มีค่าเฉลี่ย 3.918

ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก มากที่สุด ใน 3 อันดับแรก คือ ประเพณีกองข้าวเป็นสัญลักษณ์ของศรีราชา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.620 รองลงมาคือ ประชาชนในอำเภอศรีราชาภูมิใจกับประเพณีกองข้าวที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.600 อันดับที่ 3 คือ ประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการดำรงอยู่ของประเพณีกองข้าวในปัจจุบัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.560

ส่วน 3 อันดับสุดท้าย ได้แก่ การอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ โดยมีค่าเฉลี่ย 2.225 มีทัศนคติเชิงลบ รองลงมาคือ ประเพณีกองข้าวปัจจุบันคิดเทียบมาจากเดิม โดยมีค่าเฉลี่ย 2.830 มีทัศนคติเป็นกลาง และ ปัจจุบันประเพณีกองข้าวคำนึงถึงแต่เรื่องการท่องเที่ยวโดยไม่สนใจรูปแบบดั้งเดิม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.055

1.4 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการจัดงานประเพณีกองข้าวในชุมชน (N = 200)

คำตอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช่	159	79.5
ไม่ใช่	41	20.5
รวม	200	100.0

ตารางที่ 11 แสดงว่า ในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการจัดงานประเพณีกองข้าว คือ ร้อยละ 79.5 และ ไม่มีการจัดงานประเพณีกองข้าวในชุมชน ร้อยละ 20.5

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ในชุมชนมีการจัดงานประเพณีกองข้าว จำแนกตามการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน (N = 159)

คำตอบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	151	94.97
ไม่เคย	8	5.03
รวม	159	100.0

จากตารางที่ 12 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีการจัดงานประเพณีกองข้าวในชุมชน เคยเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน มีร้อยละ 94.44 และ ไม่เคยเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน ร้อยละ 5.56

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วมประเพณีกองข้าว (N = 151)

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
ทุกปี	110	72.85
4 ครั้งในรอบ 5 ปี	8	5.30
3 ครั้งในรอบ 5 ปี	12	7.95
2 ครั้งในรอบ 5 ปี	16	10.59
1 ครั้งในรอบ 5 ปี	5	3.31
รวม	151	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน มีความถี่ในการเข้าร่วม มากที่สุด 3 อันดับ คือ ทุกปี คิดเป็นร้อยละ 72.85 รองลงมาคือ 2 ครั้งในรอบ 5 ปี ร้อยละ 10.59 และอันดับ 3 คือ 3 ครั้งในรอบ 5 ปี ร้อยละ 7.95

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการเลือกบุคคลเข้าร่วม

ประเภทบุคคล	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ครอบครัว	91	59.9
ญาติ	47	30.9
เพื่อน	82	53.9
คนเดียว	9	5.9
เพื่อนร่วมงาน, เพื่อนบ้าน	6	3.9

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(N = 151 คน)

จากตารางที่ 14 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน ได้เลือกบุคคลเข้าร่วมงาน มากที่สุด 3 อันดับ คือ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมา คือ เพื่อน ร้อยละ 53.9 และอันดับ 3 คือญาติ คิดเป็นร้อยละ 30.9

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ

การมีส่วนร่วม	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1.คิดรูปแบบการจัดการงานประเพณีกองข้าว	20	13.1
2.ดูแลเรื่องสถานที่ในการจัดประเพณีกองข้าว	19	12.4
3.เตรียมกิจกรรม ความสนุกสนานต่างๆ	19	12.4
4.ชักชวนผู้อื่นที่อยู่นอกชุมชนมาร่วมงาน	75	49.0
5.มาร่วมกองข้าวในวันงาน	123	80.4

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(N = 151 คน)

จากตารางที่ 15 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน มีส่วนร่วมในด้านต่างๆของงาน มากที่สุด 3 อันดับ คือ มาร่วมกองข้าวในงาน คิดเป็นร้อยละ 80.4 รองลงมาคือ ชักชวนผู้อื่นที่อยู่นอกชุมชนมาร่วมงาน ร้อยละ 49.0 อันดับ 3 คือ คิดรูปแบบการจัดการงานประเพณีกองข้าว ร้อยละ

13.1

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการเตรียมการ ก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวทางด้านต่างๆ

ส่วนร่วมในการเตรียมงาน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1.เตรียมการออกร้านขายของ (ซุ้มอาหารไทยของชุมชน)	30	21.0
2.เตรียมกิจกรรมเข้าร่วมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	34	23.8
3.เข้าร่วมประชุมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชาเกี่ยวกับงานประเพณีกองข้าว	32	22.4
4.ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนและผู้อื่นเขามาร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น	50	35.0
5.เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวให้ผู้อื่น	55	38.5
6.จัดหาตัวแทนในการประกวดเทพีกองข้าว	20	14.0
7.เตรียมขบวนแห่เข้าร่วม	57	39.9

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(N = 151 คน)

จากตารางที่ 16 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชน มีส่วนร่วมในการเตรียมงาน ก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวทางด้านต่างๆ มากที่สุด 3 อันดับ คือ เตรียมขบวนแห่เข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 39.9 รองลงมาคือ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวให้ผู้อื่น ร้อยละ 38.5 และอันดับ 3 คือ ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนและผู้อื่นเขามาร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 35.0

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น (N = 200)

การเข้าร่วม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	184	92.0
ไม่เคย	16	8.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 17 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยเข้าร่วมประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 92.0 และไม่เคยเข้าร่วม ร้อยละ 8.0

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น จำแนกตามความถี่ในการเข้าร่วม

(N = 184)

ความถี่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทุกปี	130	70.65
4 ครั้งในรอบ 5 ปี	9	4.90
3 ครั้งในรอบ 5 ปี	18	9.78
2 ครั้งในรอบ 5 ปี	20	10.87
1 ครั้งในรอบ 5 ปี	7	3.8
รวม	184	100.0

ตารางที่ 18 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น มีความถี่ในการเข้าร่วมงาน มากที่สุด 3 อันดับ คือ เข้าร่วมทุกปี คิดเป็นร้อยละ 70.65 รองลงมาคือ 2 ครั้งในรอบ 5 ปี ร้อยละ 10.87 และอันดับ 3 คือ 3 ครั้งในรอบ 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.90

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น จำแนกตามการเลือกบุคคลไปร่วมงาน

ประเภทบุคคล	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ครอบครัว	109	59.2
ญาติ	55	29.9
เพื่อน	105	57.1
คนเดียว	7	3.8
เพื่อนร่วมงาน,เพื่อนบ้าน	7	3.8

(N = 184 คน)

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตารางที่ 19 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น ไปร่วมงานกับบุคคล มากที่สุด 3 อันดับ คือ ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาคือ เพื่อน ร้อยละ 57.1 และอันดับ 3 คือ ญาติ คิดเป็นร้อยละ 29.9

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น จำแนกตามการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1.นำข้าวไปกองในวันงาน	95	51.9
2.เที่ยวชมบรรยากาศและกิจกรรม เช่น มวยคืบจาก , ราวงย้อนยุค , ชุมอาหารไทย เป็นต้น	139	76.0
3.ร่วมในพิธีกองข้าวบวงสรวงที่พราหมณ์นำสวด	50	27.3
4.ชมการแสดงบนเวที	125	68.3
5.เข้าร่วมกับรถขบวนแห่เข้าประกวด	88	48.1
6.ออกร้านขายของ	27	14.8
7.แต่งกายชุดไทย ผ้าไทย ไปร่วมงาน เช่น เสื้อลายดอก กางเกงชาวเล ผ้าถุง เป็นต้น	112	61.2
8.ดูแลความเรียบร้อยของงาน	9	4.9

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(N = 184 คน)

จากตารางที่ 20 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลอำเภอศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด 3 อันดับ คือ เที่ยวชมบรรยากาศและกิจกรรม เช่น มวยคืบจาก , ราวงย้อนยุค , ชุมอาหารไทย เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 76.0 รองลงมาคือ ชมการแสดงบนเวที ร้อยละ 68.3 และอันดับ 3 คือ แต่งกายชุดไทย ผ้าไทย ไปร่วมงาน เช่น เสื้อลายดอก กางเกงชาวเล ผ้าถุง เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 61.2

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณี
กองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับความรู้เกี่ยวกับ
ประเพณีกองข้าว (N = 200)

เพศ		ระดับความรู้			รวม	ค่าχ ²
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	จำนวน	1	79	0	80	7.168*
	ร้อยละ	1.3	98.8	0	100	
หญิง	จำนวน	5	107	8	120	
	ร้อยละ	4.2	89.2	6.7	100	

* $P \leq 0.05$

** $P \leq 0.01$

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับ
ประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดย เพศชายส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับ
ประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 98.8 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวใน
ระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.3

เพศหญิงส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 89.2
รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 6.7 และ ความรู้เกี่ยวกับประเพณี
กองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับความรู้เกี่ยวกับ
ประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อายุ (ปี)		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
18-27	จำนวน	2	69	3	74	11.458
	ร้อยละ	2.7	93.2	4.1	100	
28-37	จำนวน	0	35	2	37	
	ร้อยละ	0	94.6	5.4	100	
38-47	จำนวน	1	44	1	46	
	ร้อยละ	2.2	95.7	2.2	100	
48-57	จำนวน	1	28	2	31	
	ร้อยละ	3.2	90.3	6.5	100	
58-67	จำนวน	2	9	0	11	
	ร้อยละ	18.2	81.8	0	100	
68 ขึ้นไป	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อ
ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรสกับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

สถานภาพสมรส		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	4	101	6	111	2.260
	ร้อยละ	3.6	91.0	5.4	100	
สมรส	จำนวน	2	69	2	73	
	ร้อยละ	2.7	94.5	2.7	100	
หย่า	จำนวน	0	7	0	7	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
คู่สมรสเสียชีวิต	จำนวน	0	5	0	5	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
แยกกันอยู่	จำนวน	0	4	0	4	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับความรู้อันเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับการศึกษา		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	0	12	1	13	19.965*
	ร้อยละ	0	92.3	7.7	100	
มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	1	13	0	14	
	ร้อยละ	7.1	92.9	0	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	2	23	0	25	
	ร้อยละ	8.0	92.0	0	100	
ปวช./ปวส./อาชีวศึกษา	จำนวน	0	53	3	56	
	ร้อยละ	0	94.6	5.4	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	2	80	2	84	
	ร้อยละ	2.4	95.2	2.4	100	
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	1	5	2	8	
	ร้อยละ	12.5	62.5	25.0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือ ความรู้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 7.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 7.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 92.0 รองลงมาคือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับ ปวช./ปวส. และอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 5.4

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 95.2 รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับมากและปานกลางเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.4

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ มีความรู้ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 25.0 และมีความรู้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพกับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อาชีพ		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน/ นักศึกษา	จำนวน	2	40	2	44	6.696
	ร้อยละ	4.5	90.9	4.5	100	
รับราชการ	จำนวน	2	46	3	51	
	ร้อยละ	3.9	90.2	5.9	100	
รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	0	5	0	5	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	0	33	1	34	
	ร้อยละ	0	97.1	2.9	100	
พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	จำนวน	0	21	2	23	
	ร้อยละ	0	91.3	8.7	100	
รับจ้าง/ค้าขาย	จำนวน	2	41	0	43	
	ร้อยละ	4.7	95.3	0	100	

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับการประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับรายได้ (บาท)		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000	จำนวน	1	41	1	43	12.199
	ร้อยละ	2.3	95.3	2.3	100	
5,001-10,000	จำนวน	1	66	4	71	
	ร้อยละ	1.4	93.0	5.6	100	
10,001-15,000	จำนวน	1	39	1	41	
	ร้อยละ	2.4	95.1	2.4	100	
15,001-20,000	จำนวน	3	19	2	24	
	ร้อยละ	12.5	79.2	8.3	100	
20,001-25,000	จำนวน	0	10	0	10	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
25,000 ขึ้นไป	จำนวน	0	11	0	11	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับความรู้
เกี่ยวกับการประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ที่อยู่(ตำบล)		ระดับความรู้			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ศรีราชา	จำนวน	2	98	4	104	9.087
	ร้อยละ	1.9	94.2	3.8	100	
สุรศักดิ์	จำนวน	2	42	1	45	
	ร้อยละ	4.4	93.9	2.2	100	
บางพระ	จำนวน	1	21	2	24	
	ร้อยละ	4.2	87.5	8.3	100	
บ่อวิน	จำนวน	1	5	1	7	
	ร้อยละ	14.3	74.4	14.3	100	
บึง	จำนวน	0	3	0	3	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
เขาคันทรง	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
หนองขาม	จำนวน	0	5	0	5	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
ทุ่งสุขลา	จำนวน	0	10	0	10	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่ที่แตกต่างกัน
ไม่มีผลต่อความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

เพศ		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
		กลาง	บวก		
ชาย	จำนวน	28	52	80	4.329*
	ร้อยละ	35.0	65.0	100	
หญิง	จำนวน	26	94	120	
	ร้อยละ	21.7	78.3	100	

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศต่างกันมีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดย เพศชายส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 65.5 รองลงมาคือมีทัศนคติเป็นกลางต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 35.0

เพศหญิง ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 78.3รองลงมาคือ มีทัศนคติเป็นกลางต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวคิดเป็นร้อยละ 21.7

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อายุ		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่าχ ²
		กลาง	บวก		
18-27 ปี	จำนวน	25	49	74	4.452
	ร้อยละ	33.8	66.2	100	
28-37 ปี	จำนวน	9	28	37	
	ร้อยละ	24.3	75.7	100	
38-47 ปี	จำนวน	8	38	46	
	ร้อยละ	17.4	82.6	100	
48-57 ปี	จำนวน	9	22	31	
	ร้อยละ	29.0	71.0	100	
58-67 ปี	จำนวน	3	8	11	
	ร้อยละ	27.3	72.7	100	
68 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	1	1	
	ร้อยละ	0	100	100	

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพสมรสกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

สถานภาพสมรส		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
		กลาง	บวก		
โสด	จำนวน	32	79	111	3.720
	ร้อยละ	28.8	71.2	100	
สมรส	จำนวน	19	54	73	
	ร้อยละ	26.0	74.0	100	
หย่า	จำนวน	1	6	7	
	ร้อยละ	14.3	85.7	100	
คู่สมรสเสียชีวิต	จำนวน	0	5	5	
	ร้อยละ	0	100	100	
แยกกันอยู่	จำนวน	2	2	4	
	ร้อยละ	50.0	50.0	100	

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับการศึกษา		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
		กลาง	บวก		
ประถมศึกษา	จำนวน	3	10	13	3.044
	ร้อยละ	23.1	76.9	100	
มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	3	11	14	
	ร้อยละ	21.4	78.6	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	6	19	25	
	ร้อยละ	24.0	76.0	100	
ปวช./ปวส./อาชีวศึกษา	จำนวน	12	44	56	
	ร้อยละ	21.4	78.6	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	28	56	84	
	ร้อยละ	33.3	66.7	100	
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	2	6	8	
	ร้อยละ	25.0	75.0	100	

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อาชีพ		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
		กลาง	บวก		
นักเรียน/ นักศึกษา	จำนวน	18	26	44	9.035
	ร้อยละ	40.9	59.1	100	
รับราชการ	จำนวน	14	37	51	
	ร้อยละ	27.5	72.5	100	
รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	2	3	5	
	ร้อยละ	40.0	60.0	100	
ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	5	29	34	
	ร้อยละ	14.7	85.3	100	
พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	จำนวน	7	16	23	
	ร้อยละ	30.4	69.6	100	
รับจ้าง/ค้าขาย	จำนวน	8	35	43	
	ร้อยละ	18.6	81.4	100	

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอาชีพที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับรายได้ (บาท)		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่าχ ²
		กลาง	บวก		
ต่ำกว่า 5,000	จำนวน	11	32	43	1.965
	ร้อยละ	25.6	74.4	100	
5,001-10,000	จำนวน	23	48	71	
	ร้อยละ	32.4	67.6	100	
10,001-15,000	จำนวน	10	31	41	
	ร้อยละ	24.4	75.6	100	
15,001-20,000	จำนวน	6	18	24	
	ร้อยละ	25.0	75.0	100	
20,001-25,000	จำนวน	2	8	10	
	ร้อยละ	20.0	80.0	100	
25,000 ขึ้นไป	จำนวน	2	9	11	
	ร้อยละ	18.2	81.8	100	

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ที่อยู่(ตำบล)		ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
		กลาง	บวก		
ศรีราชา	จำนวน	18	86	104	22.133*
	ร้อยละ	17.3	82.7	100	
สุรศักดิ์	จำนวน	13	32	45	
	ร้อยละ	28.9	71.1	100	
บางพระ	จำนวน	10	14	24	
	ร้อยละ	41.7	58.3	100	
บ่อวิน	จำนวน	5	2	7	
	ร้อยละ	71.4	28.6	100	
บึง	จำนวน	2	1	3	
	ร้อยละ	66.7	33.3	100	
เขาคันทรง	จำนวน	1	1	2	
	ร้อยละ	50.0	50.0	100	
หนองขาม	จำนวน	0	5	5	
	ร้อยละ	0	100	100	
ทุ่งสุขลา	จำนวน	5	5	10	
	ร้อยละ	50.0	50.0	100	

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

โดย กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลศรีราชาส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 82.7 รองลงมาคือ มีทัศนคติเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.3

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลสุรศักดิ์ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมาคือ มีทัศนคติเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.9

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบางพระส่วนใหญ่ มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือ มีทัศนคติเป็นกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.7

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ่อวินส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลางต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมาคือ มีทัศนคติบวก คิดเป็นร้อยละ 28.6

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบึงส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลางต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ มีทัศนคติบวก คิดเป็นร้อยละ 35.3

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลเขาคันทรงส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลางและเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองขามทั้งหมด มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลทุ่งศุขลา ส่วนใหญ่ มีทัศนคติเป็นกลางและบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50.0

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ต่างกันมีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

เพศ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	จำนวน	67	8	5	80	.145
	ร้อยละ	83.8	10.0	6.3	100	
หญิง	จำนวน	102	12	6	120	
	ร้อยละ	85.0	10.0	5.0	100	

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการ การเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

เพศ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ชาย	จำนวน	39	29	12	80	6.241*
	ร้อยละ	48.8	36.3	15.0	100	
หญิง	จำนวน	41	65	14	120	
	ร้อยละ	34.2	54.2	11.7	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

มากที่สุด เพศ ชายส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.3 และมีส่วนร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.0

เพศหญิงส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 34.2 และมีส่วนร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 11.7

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อายุ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
18-27 ปี	จำนวน	68	5	1	74	16.084
	ร้อยละ	91.9	6.8	1.4	100	
28-37 ปี	จำนวน	34	2	1	37	
	ร้อยละ	91.9	5.4	2.7	100	
38-47 ปี	จำนวน	35	8	3	46	
	ร้อยละ	76.1	17.4	6.5	100	
48-57 ปี	จำนวน	24	3	4	31	
	ร้อยละ	77.4	9.7	12.9	100	
58-67 ปี	จำนวน	7	2	2	11	
	ร้อยละ	63.6	18.2	18.2	100	
68 ปีขึ้นไป	จำนวน	1	0	0	1	
	ร้อยละ	100	0	0	100	

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอายุกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อายุ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
18-27 ปี	จำนวน	38	32	4	74	20.908*
	ร้อยละ	51.4	43.2	5.4	100	
28-37 ปี	จำนวน	17	17	3	37	
	ร้อยละ	45.9	45.9	8.1	100	
38-47 ปี	จำนวน	13	22	11	46	
	ร้อยละ	28.3	47.8	23.9	100	
48-57 ปี	จำนวน	9	18	4	31	
	ร้อยละ	29.0	58.1	12.9	100	
58-67 ปี	จำนวน	3	4	4	11	
	ร้อยละ	27.3	36.4	36.4	100	
68 ปีขึ้นไป	จำนวน	0	1	0	1	
	ร้อยละ	0	100	0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-27 ปี ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 51.4 รองลงมาคือ มีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.2 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 5.4

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 28-37 ปี มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง และ มีการเข้าร่วมในระดับน้อย เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 45.9 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 38-47 ปี ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ มีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 23.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง48-57ปี ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคือ มีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.0 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.9

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง58-67ปี มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 36.4 รองลงมาคือ มีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 27.3

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 68 ปีขึ้นไป ทั้งหมด มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

สถานภาพสมรส		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	95	13	3	111	8.389
	ร้อยละ	85.6	11.7	2.7	100	
สมรส	จำนวน	59	6	8	73	
	ร้อยละ	80.0	8.2	11.0	100	
หย่า	จำนวน	6	1	0	7	
	ร้อยละ	85.7	14.3	0	100	
คู่สมรสเสียชีวิต	จำนวน	5	0	0	5	
	ร้อยละ	100	0	0	100	
แยกกันอยู่	จำนวน	4	0	0	4	
	ร้อยละ	100	0	0	100	

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

สถานภาพสมรส		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
โสด	จำนวน	47	55	9	111	12.123
	ร้อยละ	42.3	49.5	8.1	100	
สมรส	จำนวน	25	31	17	73	
	ร้อยละ	34.2	42.5	23.3	100	
หย่า	จำนวน	4	3	0	7	
	ร้อยละ	57.1	42.9	0	100	
คู่สมรสเสียชีวิต	จำนวน	2	3	0	5	
	ร้อยละ	40.0	60.0	0	100	
แยกกันอยู่	จำนวน	2	2	0	4	
	ร้อยละ	50.0	50.0	0	100	

จากตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับการศึกษา		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	12	1	0	13	24.070**
	ร้อยละ	92.3	7.7	0	100	
มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	9	9	1	14	
	ร้อยละ	64.3	28.6	7.1	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	23	2	0	25	
	ร้อยละ	92.0	8.0	0	100	
ปวช./ปวส./อาชีวศึกษา	จำนวน	45	4	7	56	
	ร้อยละ	80.4	7.1	12.5	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	76	6	2	84	
	ร้อยละ	90.5	7.1	2.4	100	
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	4	3	1	8	
	ร้อยละ	50.0	37.5	12.5	100	

** $P \leq 0.01$

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลทำให้มีการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 92.3 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.7 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาไม่มีการเข้าร่วมในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 7.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 92.0 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 8.0 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่มีการเข้าร่วมในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปวช./ปวส.และอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 80.4 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.5 และ มีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.1

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.1 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.4

กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 50.0รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.5 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.5

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับการศึกษา		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ประถมศึกษา	จำนวน	6	6	1	13	7.297
	ร้อยละ	46.2	46.2	7.7	100	
มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	6	7	1	14	
	ร้อยละ	42.9	50.0	7.1	100	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	11	9	5	25	
	ร้อยละ	44.0	36.0	20.0	100	
ปวช./ปวส./อาชีวศึกษา	จำนวน	21	24	11	56	
	ร้อยละ	37.5	42.9	19.6	100	
ปริญญาตรี	จำนวน	34	43	7	84	
	ร้อยละ	40.0	51.2	8.3	100	
สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	2	5	1	8	
	ร้อยละ	25.0	62.5	12.5	100	

จากตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อาชีพ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน/ นักศึกษา	จำนวน	40	3	1	44	20.664*
	ร้อยละ	90.9	6.8	2.3	100	
รับราชการ	จำนวน	40	6	5	51	
	ร้อยละ	78.4	11.8	9.8	100	
รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	3	0	2	5	
	ร้อยละ	60.0	0	40.0	100	
ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	30	4	0	34	
	ร้อยละ	88.2	11.8	0	100	
พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	จำนวน	17	4	2	23	
	ร้อยละ	73.9	17.4	8.7	100	
รับจ้าง/ค้าขาย	จำนวน	39	3	1	43	
	ร้อยละ	90.7	7.0	2.3	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ นักเรียน / นักศึกษา มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 90.9 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 6.8 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.3

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 11.8 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 9.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือมีส่วนร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ ธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคือมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 11.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 73.9 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.4 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 8.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง/ค้าขาย ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 90.7 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 7.0 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

อาชีพ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
นักเรียน/ นักศึกษา	จำนวน	25	16	3	44	18.371*
	ร้อยละ	56.8	36.4	6.8	100	
รับราชการ	จำนวน	16	27	8	51	
	ร้อยละ	31.4	52.9	15.7	100	
รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	3	0	2	5	
	ร้อยละ	60.0	0	40.0	100	
ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	13	17	4	34	
	ร้อยละ	38.2	50.0	11.8	100	
พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	จำนวน	12	8	3	23	
	ร้อยละ	52.2	34.8	13.0	100	
รับจ้าง/ค้าขาย	จำนวน	11	26	6	43	
	ร้อยละ	25.6	60.5	14.0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอาชีพที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.8 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.4 และ มีส่วนร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 6.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 31.4 และมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 15.7

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 60.0 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.0 และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรัฐวิสาหกิจไม่มีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 38.2 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 11.8

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 52.2 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.8 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 13.0

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง/ค้าขาย ส่วนใหญ่มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับรายได้ (บาท)		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000	จำนวน	42	1	0	43	13.969
	ร้อยละ	92.7	2.3	0	100	
5,001-10,000	จำนวน	60	7	4	71	
	ร้อยละ	84.5	9.9	5.6	100	
10,001-15,000	จำนวน	30	7	4	41	
	ร้อยละ	73.2	17.1	9.8	100	
15,001-20,000	จำนวน	21	1	2	24	
	ร้อยละ	87.5	4.2	8.3	100	
20,001-25,000	จำนวน	7	2	1	10	
	ร้อยละ	70.0	20.0	10.0	100	
25,000 ขึ้นไป	จำนวน	9	2	0	11	
	ร้อยละ	81.8	18.2	0	100	

จากตารางที่ 45 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้ที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้กับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับรายได้ (บาท)		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ต่ำกว่า 5,000	จำนวน	16	24	3	43	13.722
	ร้อยละ	37.2	55.8	7.0	100	
5,001-10,000	จำนวน	36	25	10	71	
	ร้อยละ	50.7	35.2	14.1	100	
10,001-15,000	จำนวน	12	22	7	41	
	ร้อยละ	22.9	53.7	17.1	100	
15,001-20,000	จำนวน	8	15	1	24	
	ร้อยละ	33.3	62.5	4.2	100	
20,001-25,000	จำนวน	4	4	2	10	
	ร้อยละ	40.0	40.0	20.0	100	
25,000 ขึ้นไป	จำนวน	4	4	3	11	
	ร้อยละ	36.4	36.4	27.3	100	

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านระดับรายได้ที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ที่อยู่(ตำบล)		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ศรีราชา	จำนวน	83	12	9	104	8.103
	ร้อยละ	79.8	11.5	8.7	100	
สุรศักดิ์	จำนวน	41	3	1	45	
	ร้อยละ	91.1	6.7	2.2	100	
บางพระ	จำนวน	21	2	1	24	
	ร้อยละ	87.5	8.3	4.2	100	
บ่อวิน	จำนวน	6	1	0	7	
	ร้อยละ	85.7	14.3	0	100	
บึง	จำนวน	3	0	0	3	
	ร้อยละ	100	0	0	100	
เขาคันทรง	จำนวน	2	0	0	2	
	ร้อยละ	100	0	0	100	
หนองขาม	จำนวน	5	0	0	5	
	ร้อยละ	100	0	0	100	
ทุ่งสุขลา	จำนวน	8	2	0	10	
	ร้อยละ	80.0	20.0	0	100	

จากตารางที่ 47 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่ที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่กับการมีส่วนร่วม
ในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ที่อยู่(ตำบล)		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
ศรีราชา	จำนวน	35	49	20	104	28.685*
	ร้อยละ	33.7	47.1	19.2	100	
สุรศักดิ์	จำนวน	17	26	2	45	
	ร้อยละ	37.8	57.8	4.4	100	
บางพระ	จำนวน	13	8	3	24	
	ร้อยละ	54.2	33.3	12.5	100	
บ่อวิน	จำนวน	6	1	0	7	
	ร้อยละ	85.7	14.3	0	100	
โป่ง	จำนวน	3	0	0	3	
	ร้อยละ	100	0	0	100	
เขาคันทรง	จำนวน	0	2	0	2	
	ร้อยละ	0	100	0	100	
หนองขาม	จำนวน	0	4	1	5	
	ร้อยละ	0	80.0	20.0	100	
ทุ่งสุขตา	จำนวน	6	4	0	10	
	ร้อยละ	60.0	40.0	0	100	

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่าลักษณะประชากรศาสตร์ด้านที่อยู่ที่แตกต่างกัน
มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ 0.05

โดย กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลศรีราชา มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว
ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 33.7 และ มี
การเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 19.2

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลสุรศักดิ์ส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี
กองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 57.8 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.8
และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.4

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลบางพระส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 54.2 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 และ มีการเข้าร่วมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 12.5

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลบ่อวินส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 14.3 และ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลบ่อวิน ไม่มีการเข้าร่วมในระดับมาก

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลบึง ทังหมด มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลเขาขันตรง ทังหมด มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าวในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100

กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลทุ่งสุขลาส่วนใหญ่ มีการเข้าร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือมีการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.0 และกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในตำบลทุ่งสุขลา ไม่มีการเข้าร่วมในระดับมาก

สมมติฐานที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และ สืบทอดประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับความรู้	ระดับทัศนคติ		รวม	ค่า χ^2
	เป็นกลาง	บวก		
น้อย	จำนวน	3	3	1.667
	ร้อยละ	50.0	50.0	
ปานกลาง	จำนวน	49	137	
	ร้อยละ	26.3	73.7	
มาก	จำนวน	2	6	
	ร้อยละ	25.0	75.0	

จากตารางที่ 49 แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และสืบทอดประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับความรู้		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อย	จำนวน	5	1	0	6	3.733
	ร้อยละ	83.3	16.7	0	100	
ปานกลาง	จำนวน	159	17	10	186	
	ร้อยละ	85.5	9.1	5.4	100	
มาก	จำนวน	5	2	1	8	
	ร้อยละ	62.5	25.0	12.5	100	

จากตารางที่ 50 แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบความแตกต่างความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับความรู้		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
น้อย	จำนวน	2	3	1	6	2.034
	ร้อยละ	33.3	50.0	16.7	100	
ปานกลาง	จำนวน	73	89	24	186	
	ร้อยละ	39.2	47.8	12.9	100	
มาก	จำนวน	5	2	1	8	
	ร้อยละ	62.5	25.0	12.5	100	

จากตารางที่ 51 แสดงให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวต่างกัน

ตารางที่ 52 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับทัศนคติ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
เป็นกลาง	จำนวน	47	5	2	54	.531
	ร้อยละ	87.0	9.3	3.7	100	
บวก	จำนวน	122	15	9	146	
	ร้อยละ	84.5	10.0	5.5	100	

จากตารางที่ 52 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 53 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวกับการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว

(N = 200)

ระดับทัศนคติ		ระดับการเข้าร่วม			รวม	ค่า χ^2
		น้อย	ปานกลาง	มาก		
เป็นกลาง	จำนวน	31	19	4	54	9.580**
	ร้อยละ	57.4	35.2	7.4	100	
บวก	จำนวน	49	75	22	146	
	ร้อยละ	33.6	47.0	15.1	100	

** $P \leq 0.01$

จากตารางที่ 53 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

โดย กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวเป็นกลางจะมีระดับการเข้าร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 57.4 และกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว จะมีระดับการเข้าร่วมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 47.0

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาความรู้ ทักษะคิด การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว ของประชาชน ในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี” มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขต
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ลักษณะของการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Servey Research) และได้ใช้แบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยและอยู่ในเขตอำเภอศรีราชา
จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโดยบังเอิญ
(Accidental Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การแจกแจงความถี่
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ความรู้ ทักษะคิด การ
มีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ส่วนการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้วิธีทดสอบ
ความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติวิเคราะห์ไคส
แควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 200 คน แบ่งเป็นเพศชาย 80 คน เพศหญิง 120 คน มีอายุ
ระหว่าง 18-27 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับราชการ มี
รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท และมีที่อยู่ในตำบลศรีราชา

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามรายชื่อจะพบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวมากที่สุด คือ เรื่องเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้นเป็นประจำ ในวันที่ 19-21 เมษายน ของทุกปี รองลงมาคือ เรื่อง ปัจจุบัน “ประเพณีกองข้าว” ที่จัดขึ้น นอกจากการกองข้าวแล้วยังมีกิจกรรมการเล่นต่างๆ รวมอยู่ด้วย เช่น มวยดัดจาก ชุมนอาหารพื้นบ้าน รำวงย้อนยุค เป็นต้น และ เรื่อง หลังเช่นไหว้ประชาชนจะรับประทานอาหารร่วมกัน

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

กลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ในเชิงบวก เมื่อจำแนกตามรายชื่อจะพบว่า

กลุ่มตัวอย่างมีทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว โดยประเด็นที่เห็นด้วยมากที่สุดคือ เรื่อง ประเพณีกองข้าวเป็นสัญลักษณ์ของศรีราชา รองลงมาคือ เรื่อง ประชาชนในอำเภอศรีราชาภูมิใจกับประเพณีกองข้าวที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น และ เรื่องประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการดำรงอยู่ของประเพณีกองข้าวในปัจจุบัน

สำหรับทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ เรื่องการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการ รองลงมาคือ เรื่องประเพณีกองข้าวปัจจุบันผิดเพี้ยนไปจากเดิม และ ปัจจุบันประเพณีกองข้าวค้ำเนินถึงแต่เรื่องการท่องเที่ยวโดยไม่สนใจรูปแบบดั้งเดิม

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

ประเพณีกองข้าวในชุมชนนั้น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการมาร่วมกองข้าวในวันงานมากที่สุด

สำหรับงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้นนั้น กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ในเรื่องของการเตรียมขบวนแห่เข้าร่วม มากที่สุด และในวันงานประเพณีกองข้าว กลุ่มตัวอย่างเที่ยวชมบรรยากาศและกิจกรรม เช่น มวยดัดจาก , รำวงย้อนยุค , ชุมนอาหารไทย มากที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับ ประเพณี
 กองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ไม่แตกต่างกัน

3. สถานภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ไม่แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว แตกต่าง
 กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ไม่แตกต่างกัน

6. ระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ไม่แตกต่าง
 กัน

7. ที่อยู่

กลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่ต่างกันมี ความรู้ เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ที่ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบ
 ทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีผลทำให้ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
 กองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว ไม่แตกต่างกัน

3. สถานภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด
ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด
ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

5. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว ไม่แตกต่างกัน

6. ระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอด
ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

7. ที่อยู่

กลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่ต่างกัน มีผลทำให้ทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงาน
ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน แต่ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงาน
ประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงาน
ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน แต่ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงาน
ประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. สถานภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงานประเพณีกองข้าว และการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

4. ระดับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แต่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

5. อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงานประเพณีกองข้าว และ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. ระดับรายได้

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงานประเพณีกองข้าว และการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

7. ที่อยู่

กลุ่มตัวอย่างที่มีที่อยู่ต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนจัดงานประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน แต่ มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อทัศนคติในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วม ในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว และ การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงาน ประเพณีกองข้าว ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ทักษะต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมี ส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าทักษะต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ไม่มีผล ทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แต่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมใน การเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

การอภิปรายผล

1. ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างอาจได้รับความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวมาจาก การบอกเล่าของผู้ใหญ่ และ เมื่อเวลาผ่านไปความจำของคนก็อาจจะเลือนหายไปด้วย

ซึ่ง เรือศิริ วิวิธศิริ(2527) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ คือ การแสดงออกของความสามารถทาง สมองของบุคคลในเรื่องของความจำ การระลึกได้ จากสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริง ประสบการณ์และ กฎเกณฑ์ ตลอดจนการนำความรู้ที่มีนั้น ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2. ทักษะต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทักษะเชิงบวก ต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจุบันรัฐบาลได้มีความตระหนักถึงสื่อพื้นบ้าน ว่ามีส่วนช่วยในการสื่อสาร และ การพัฒนาท้องถิ่น ผนวกกับกลุ่มตัวอย่างตระหนักว่าประเพณีกองข้าวเป็นประเพณีบ้านที่สำคัญ และเป็นสัญลักษณ์ของชาวศรีราชา ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ เสรี พงศ์พิศ (อ้างในเกศินี จุฑาวิจิตร ,2540) ที่กล่าวไว้ว่า การอนุรักษ์งานบุญประเพณีต่าง ๆ การละเล่นดนตรี การฟ้อนรำ ศิลปหัตถกรรม ควรมีการสนับสนุนที่ถูกต้องมิใช่การเกณฑ์คนให้มาทำหรือมาเล่นปีละครั้งเพื่อการท่องเที่ยวแต่ควรจะ

ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ให้สิ่งเหล่านี้สามารถอยู่ในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชาวบ้าน โดยสิ่งที่ทางราชการจะช่วยได้ก็คือ การค้นหาภูมิปัญญาชาวบ้าน และปราชญ์ชาวบ้าน ใ้บุคคลเหล่านี้ได้ทำในสิ่งที่เขารักและมีความสามารถ ซึ่งชาวบ้านจะเกิดความภาคภูมิใจ มีใจเรื่องที่มีมองว่าตนเองค่าคือว่า ผู้กระแสวัฒนธรรมจากส่วนกลางมิได้

ด้วยสาเหตุนี้ จึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว

3. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

จากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ในระดับน้อย เนื่องจาก การเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว นั้น เป็นหน้าที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองศรีราชา และ ทางเทศบาลเมืองศรีราชาได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แต่ทั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ และกลุ่มตัวอย่างต้องใช้เวลาในการประกอบอาชีพของตนเอง จึงทำให้มีการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมที่ตนเองชอบ สะดวก และง่ายต่อการเข้าร่วม คือ การเที่ยวชมบรรยากาศและกิจกรรมต่างๆ ในงานประเพณีกองข้าว ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วม ของ Macda (อ้างในไชยชนะ สุทธิวรชัย,2535) ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมไว้ 3 รูปแบบคือ

1. การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน (Active) หมายถึง การมีส่วนร่วมโดยการริเริ่มและติดตามในกระบวนการกำหนดความต้องการและแผนเข้าร่วมในกิจกรรม การดำเนินงานความสนใจ และผลของการพัฒนา
2. การมีส่วนร่วมแบบไม่แข็งขัน (Passive) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยการไม่คำนึงถึงความสำคัญของการกำหนดแบบและนโยบาย และไม่สนใจผลของการกระทำในกิจกรรมด้วย
3. การมีส่วนร่วมแบบเฉื่อยชา (Inert) หมายถึงการที่เข้าร่วมโดยการถูกชักจูงจำยอม หรือบังคับ โดยสภาพแวดล้อม บุคคลหรือธรรมชาติ การมีส่วนร่วมแบบนี้แปรเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนด้วย

4. สมมติฐานที่ 1 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ความรู้เกี่ยวกับ ประเพณี กองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านเพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก เพศหญิงและเพศชาย มีวัฒนธรรมการใช้ชีวิต และ มีการแสดงออกซึ่ง ความจำ ความคิด ต่างกัน ซึ่งตรงกับงานเขียนของ ดร.ประมะ สตะเวทิน (2533) ที่ว่าเพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันมาก ในเรื่องของความคิด ค่านิยม และทัศนคติ เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของ คน 2 เพศไว้แตกต่างกัน

ระดับการศึกษาก็เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ต่อการแสวงหาความรู้ ดังนั้น คนที่มี ระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีประสบการณ์ ความรู้ ที่แตกต่างกัน

ในส่วนของลักษณะประชากรศาสตร์ด้าน อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ที่ อยู่ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1) ทั้งนี้สาเหตุอาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างอาจได้รับความรู้มาจากการบอกเล่าของผู้ใหญ่ การ นำเสนอผ่านสื่อมวลชนท้องถิ่น การเผยแพร่ข่าวสารจากเทศบาลเมืองศรีราชา หรือเรียนรู้จาก ประสบการณ์ต่างๆที่ได้พบเห็นมาเหมือนกัน จึงทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวเหมือนกัน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องมียปัจจัยในลักษณะประชากรศาสตร์ด้าน อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ที่อยู่ เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน ศศิธนาแก้ว (2536) ได้ศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมกรรมมี ส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทาง ประชากรของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในการรักษาคุณภาพแหล่ง น้ำ

แต่ไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของปริญญาศ์ ปัญจวงศ์ (2540) ได้ศึกษา การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบ ศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิศุทธอง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าผู้ที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา การ พัฒนาพิศุทธองแตกต่างกัน ส่งผลให้การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ ทัศนคติ และ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และความพึงพอใจที่ได้จากการเปิดรับข่าวสารเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม

5. สมมติฐานที่ 2 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้ ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์ และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ และที่อยู่ ที่แตกต่างกัน มีผล ทำให้ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน (เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างมีเพศที่แตกต่างกัน จะมีการอบรมเลี้ยงดู มีปลูกฝังทัศนคติ ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ ดร.ประมะ สตะเวทิน (2533) ที่ว่าเพศหญิงและเพศชาย แตกต่างกันในเรื่องของความคิด ค่านิยม และทัศนคติ เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาท และกิจกรรมของคน 2 เพศไว้แตกต่างกัน

ส่วน ที่อยู่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างในบางชุมชน(ตำบล) ไม่มีการจัดงานประเพณีกองข้าวภายในชุมชน จึงไม่มีโอกาสได้สัมผัสถึง บรรยากาศ และประเพณีการกองข้าว ภายในชุมชน และ บางชุมชน(ตำบล)นั้น ก็มีการจัดงานประเพณีกองข้าวภายในชุมชน จึงทำให้ รู้ถึง บรรยากาศและประเพณีการกองข้าว เป็นอย่างดี จึงทำให้ ที่อยู่แตกต่างกัน จะมีทักษะคิดต่อการอนุรักษ์ และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตสุดา มงคลเกษม (2542) ได้ศึกษา พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ที่ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีการศึกษา อาชีพ รายได้ต่างกันและขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีทักษะคิดต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน

ในส่วนของลักษณะประชากรศาสตร์ด้าน อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แตกต่าง กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่2) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลักษณะประชากรศาสตร์ด้านอายุ สถานภาพ การสมรส อาชีพ ระดับรายได้ ของกลุ่มตัวอย่างนั้นเป็นลักษณะการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน ทำให้ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ ระดับรายได้ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ทัศนคติในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ เกรซ ครัทซ์ฟิลด์ และบาลลาซีย์ (อ้างถึงใน อนุชิต มุรธาทิพย์,2542)ให้ความเห็นว่า ทักษะคิดเป็นสิ่งที่เกิดมาจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทัศนคติ (Source of Attitude) ต่าง ๆ ที่มีอยู่มากมาย พอสรุปได้ ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specified Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะ อย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมี ประสบการณ์มาก่อน เช่น นาย ก. เคยพุดคุยกับนาย ข ด้วยไมตรีที่ดี ก็จะทำให้ นาย ก รู้สึกชอบหรือมี ทัศนคติที่ดีต่อนาย ข. เป็นต้น

2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น ๆ (Communication from others) การได้รับการติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่นจะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ เช่น เด็กที่เคยได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ว่าทำอย่างนี้ดี อย่างนั้นไม่ดี ก็จะทำให้เด็กมีทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่ได้รับทราบมา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ เช่น เด็กมีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ เมื่อเห็นว่าพ่อแม่แสดงท่าไม่ชอบต่อสิ่งใดเด็กจะเลียนแบบโดยไม่ชอบสิ่งนั้นด้วย

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น โรงเรียน วัด หน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสนับสนุนให้เกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้

โดยสรุป พัฒนาการทางด้านทัศนคติของบุคคลเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลเกิดจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นได้รับมา ประสบการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้จะรวมตัวกันและสร้างสมจนกลายเป็นแบบแผนของทัศนคติในแต่ละบุคคล หรืออาจจะกล่าวได้ว่าทัศนคติ เกิดจากการติดต่อสื่อสารของบุคคล การเลียนแบบ ความพึงพอใจ ในสิ่งที่ต้องการรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาจึงมีผลทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนแปลงไปได้ตามสภาพการณ์

แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภิตสุดา มงคลเกษม (2542) ได้ศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ขับขี่ที่มีการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันและขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน

6. สมมติฐานที่ 3 ความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณีกองข้าวของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ ที่อยู่ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3) ทั้งนี้เนื่องจาก ตัวแปรด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับรายได้ ที่อยู่ มีการใช้ชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้ไม่มีผลทำให้มีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน

ส่วนตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้าน ระดับการศึกษา และ อาชีพ ที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน(เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3) ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถ มีอิสรภาพ แตกต่างกันไปตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านระดับการศึกษาและอาชีพ จึงทำให้มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ Macda (อ้างในไชยชนะ สุทธิวรชัย,2535) ที่ได้สรุปว่า การที่ประชาชนมีโอกาสที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น มีเงื่อนไขสำคัญอย่างน้อย 3 ประการคือ

1. ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม
2. ประชาชนต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม
3. ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม

ในด้านของการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว นั้น ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านเพศ อายุ อาชีพ และที่อยู่ ที่แตกต่างกัน มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน

ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของกิจกรรมนั้นมีความหลากหลาย ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมตามความชอบของตนเอง เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ ต่างเพศ ต่างระดับการศึกษา ต่างอาชีพ และต่างที่อยู่ต่างกัน และความสะดวกต่างกัน ก็ย่อมทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานเขียนของ John M. Cohen และ Norman T. Uphoff (อ้างในชญุชชัย ศรีสุชาติ,2541) ที่ได้วางกรอบแนวความคิดเบื้องต้นในการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนไว้ว่ามี 2 บริบท (Contexts) คือ

บริบทของการมีส่วนร่วม (Contexts) ประกอบไปด้วย

1. ลักษณะของกิจกรรม/โครงการ โดยพิจารณาจาก
 - 1.1 ลักษณะของสิ่งที่น่าสนใจ เช่น ความซับซ้อนของโครงการและทรัพยากรที่ต้องการ
 - 1.2 ลักษณะประโยชน์ที่ได้ เช่น ความเป็นรูปธรรม ความเป็นไปได้
 - 1.3 ลักษณะรูปแบบที่ต้องการ เช่น การเชื่อมโยงโครงการ ความยืดหยุ่นของโครงการ
2. สภาพแวดล้อมที่กระทบถึงกิจกรรม/โครงการ โดยพิจารณาจาก
 - 2.1 ปัจจัยในอดีต เช่น ประสบการณ์รับรู้เรื่องราวต่างๆ
 - 2.2 ปัจจัยด้านกายภาพและธรรมชาติ เช่น ภูมิศาสตร์ และชีวภาพ
 - 2.3 ปัจจัยทางสังคม เช่น ปัจจัยทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

แต่การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวนั้น ตัวแปรลักษณะทางประชากรศาสตร์ ด้านสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระดับรายได้ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน(ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3) ทั้งนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และระดับรายได้ ที่เหมือนกัน จึงไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน

7. สมมติฐานที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 คือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ทัศนคติ ต่อการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว แตกต่างกัน สาเหตุเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าว ในระดับปานกลาง เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับความจำ เมื่อเวลาผ่านไป ความจำก็อาจจะเปลี่ยนไปด้วย แต่ไม่ส่งผลให้มีความแตกต่างกันระหว่างความรู้กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว เพราะ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว เนื่องจาก ปัจจุบันกระแสการรณรงค์สื่อพื้นบ้านของรัฐบาล ส่งเสริมกิจกรรมประเพณี ท้องถิ่น ให้เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยว ประโยชน์ทางการส่งเสริมวัฒนธรรม จากงานเขียนของ ศรีปาน รัตติกาลชลากร (2537) ที่ได้สรุปบทบาทและสื่อพื้นบ้าน ไว้คือ

สำหรับบทบาททั่วไปของสื่อพื้นบ้านไทยนั้นสามารถสรุปได้ตามแนวทางที่มีการวิเคราะห์กันมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ดังนี้

- 1.บทบาทในการผดุงรักษาวัฒนธรรม และการแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ
- 2.บทบาทในการเสริมสร้างความมั่นคงทางจิตใจและรักษาความสัมพันธ์ทางเครือญาติและชุมชน
- 3.บทบาทในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมโดยการให้ข่าวสารที่โน้มน้าวใจผ่านสื่อพื้นบ้าน
- 4.บทบาทในการผ่อนคลายความเครียด ความกดดันทางสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีที่อาจมีข้อห้าม เช่น เรื่องการแสดงออกทางเพศ ความก้าวร้าว เป็นต้น
- 5.บทบาทในการสร้างความสามัคคีในกลุ่ม เกิดความภาคภูมิใจในชุมชนและชาติ

6.บทบาทในการให้ความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน

7.บทบาทในการอบรม สั่งสอนคุณธรรม ค่านิยม ความประพฤติ ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม

8.บทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว อันนำมาซึ่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและรายได้เข้าประเทศและท้องถิ่น

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจึงมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

8. สมมติฐานที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5 คือ ความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวและการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณี กองข้าว แตกต่างกัน สาเหตุเนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง แต่มีการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานและการเข้าร่วมในกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าวในระดับน้อย เพราะว่า กลุ่มตัวอย่างจะเลือกเฉพาะกิจกรรมที่ตนสามารถเข้าร่วมได้ และอยู่ในความสนใจของตนเอง ไม่ได้เลือกกิจกรรมเข้าร่วมทั้งหมด ซึ่งกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ที่ทางเทศบาลได้จัดให้มีการมีส่วนร่วมคือ (เอกสารเผยแพร่งานประเพณีกองข้าว เทศบาลเมืองศรีราชา,2540)

1.เตรียมการออกร้านขายของ (ซุ้มอาหาร ไทยของชุมชน)

2.เตรียมกิจกรรมเข้าร่วมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.เข้าร่วมประชุมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชาเกี่ยวกับงานประเพณีกองข้าว

4.ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชนและผู้อื่นเข้ามาร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น

5.เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวให้ผู้อื่น

6.จัดหาตัวแทนในการประกวดเทพีกองข้าว

7.เตรียมขบวนแห่เข้าร่วม

และกิจกรรมที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาจัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในงานประเพณี
กองข้าว มีดังนี้

- 1.นำข้าวไปกองในงาน
- 2.เที่ยวชมบรรยากาศและกิจกรรม เช่น มวยคืบจาก , รำวงย้อนยุค , ชุมนอาหารไทย เป็นต้น
- 3.ร่วมในพิธีกองข้าวบวงสรวงที่พราหมณ์นำสวด
- 4.ชมการแสดงบนเวที
- 5.เข้าร่วมกับรถขบวนแห่เข้าประกวด
- 6.ออกร้านขายของ
- 7.แต่งกายชุดไทย ผ้าไทย ไปร่วมงาน เช่น เสื้อลายดอก กางเกงชาวเล ผ้าถุง เป็นต้น
- 8.ดูแลความเรียบร้อยของงาน

โดยสรุปแล้ว กลุ่มตัวอย่างจะเลือกเฉพาะที่ตนเองสนใจ ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้ของ
กลุ่มตัวอย่างที่มีเกี่ยวกับประเพณีกองข้าว

9. สมมติฐานที่ 6 ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวที่แตกต่างกัน ทำให้การ
มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอด ประเพณี กองข้าว ต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวไม่
เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6 คือ ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน ไม่
มีผลทำให้การมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน สาเหตุ
เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวก ต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว แต่ตัว
ทัศนคตินี้ไม่ได้ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ได้เลย ผล
ก็คือ กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว น้อย สืบเนื่องมาจาก
สาเหตุของข้อจำกัดทางลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับรายได้ ที่อยู่ ที่
ส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมน้อย

ส่วนทางด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 6 คือ ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าวแตกต่างกัน มีผลทำให้การ
มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว แตกต่างกัน สาเหตุเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่าง
มีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว คือ ยังมีทัศนคติเชิงบวกมากเท่าใด การ

มีส่วนร่วมก็จะยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปัจจัยของมีส่วนร่วม ของ พิศาลปี จินคานาวสาร (2530) ดังนี้

1. การเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ เป็นการข้องเกี่ยวทั้งตัว ไม่ใช่เฉพาะเพียง แต่เกี่ยวข้องกับด้านกำลังกาย หรือทักษะ กล่าวคือ ผู้มีส่วนร่วมจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับจิตใจ ไม่เพียงแต่ เฉพาะด้านการทำงาน

2. การกระทำทำให้ เพื่อผู้มีส่วนร่วมได้เกิดความรู้สึกเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ แล้ว เท่ากับเปิดโอกาสให้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เป็นการสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างบุคคลและกลุ่ม

3. การร่วมรับผิดชอบเมื่อเกิดการเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจ อารมณ์ และได้กระทำให้แก่ สถานการณ์กลุ่มนั้นแล้ว ผู้มีส่วนร่วมจะเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกลุ่มด้วย เนื่องจากการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่มและต้องการเห็นผลสำเร็จของการทำงานนั้น ด้วย

การมีส่วนร่วมยังเกิดจากแนวความคิดอื่น ๆ เช่น

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสร้างโบสถ์ วิหาร

2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่งทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะ กระทำ เช่น เจ้าหน้าที่ของทางราชการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ

ความเกรงใจและอำนาจบังคับนั้นอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่าง ๆ มีเป็นจำนวนมาก ทั้งที่อาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น หรือมีทัศนคติที่ติดต่อกิจกรรม นั้น ๆ ก็ได้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวในระดับปานกลาง ดังนั้น ทางเทศบาลเมืองศรีราชาจึงควรจะมีการเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่ถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ ของศรีราชา ให้ประชาชนได้รับทราบทั่วกัน เมื่อประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับประเพณีกองข้าวที่ถูกต้องแล้ว เขาก็จะสามารถที่จะถ่ายทอดข้อมูลให้แก่ลูกหลาน หรือคนในครอบครัว ได้อย่างถูกต้อง และยังสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ประเพณีกองข้าวให้เป็นที่รู้จักของคนในสังคม ระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่อไป

2. ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว นั้น ทางด้านการเตรียมการก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าว ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมการ อย่างทั่วถึง และไม่จำกัดสิทธิการเข้าร่วม คือ ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมตามความสมัครใจของแต่ละคน ทางด้านการมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในงานประเพณีกองข้าว นั้น ในปีต่อไปควรมี กิจกรรมทางด้านอื่นๆนอกเหนือจากที่มีอยู่แล้ว เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ การละเล่นแบบโบราณที่ทำให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ เช่น การเล่นปัดดาตีหม้อ การแข่งขันเดินกะลา การเล่นมอญซ่อนผ้า เป็นต้น เพื่อตอบสนองความต้องการความสนใจของประชาชน แต่กิจกรรมที่จะเพิ่มขึ้นนั้นต้องเกี่ยวเนื่องหรือมีความเป็นเอกลักษณ์ของประเพณีกองข้าว หรือเป็นเอกลักษณ์ของเมืองศรีราชา เช่น การประกวดซอสพริกศรีราชา เป็นต้น

3. ทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาจัดขึ้นนั้น ควรมีการจัดสรรการจราจรที่ดี และควรมีที่จอดรถ รองรับ จำนวนคนที่เข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวจำนวนมาก นอกจากนี้ ชุมชนอาหารในแต่ละชุมชน ควรมีการพิจารณาถึง ราคา เนื่องจากมีราคาแพง และรสชาติของอาหาร ให้สม่ำเสมอและเท่าเทียมกันในแต่ละปี

4. เทศบาลเมืองศรีราชา ควรจะดำเนินการจัดงานประเพณีกองข้าว ต่อไปในอนาคต เพื่อเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ที่เปรียบเสมือนสัญลักษณ์ของอำเภอศรีราชา ให้คงอยู่กับชาวศรีราชาสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึง ตัวแปร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม จึงควรศึกษาปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา เช่น การเปิดรับสื่อ(ท้องถิ่น) เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่นำไปประยุกต์ใช้ในการประชาสัมพันธ์ประเพณีกองข้าว

2. ควรศึกษาด้วยการทำวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ เช่น การสัมภาษณ์บุคคลที่มีบทบาทสำคัญ
ในประเพณีกองข้าว เพื่อศึกษาเรื่องบทบาทของประเพณีกองข้าวที่มีต่อสังคม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. สื่อเพื่อชุมชน การประมวลองค์ความรู้. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์, 2540.
- เจริญ ตันมหาพราน. ประเพณีท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แสงแดด จำกัด, 2538.
- ชญชัช ศรีสุชาติ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- ไชยชนะ สุทธิวรชัย. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ภาควิชาพัฒนาสังคมและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535.
- เทศบาลตำบลศรีราชา. เอกสารเผยแพร่งานประเพณีกองข้าว, 2536.
- เทศบาลตำบลศรีราชา. เอกสารเผยแพร่งานประเพณีกองข้าว, 2540.
- ธีรศรี วิวิศริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2527.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. กลวิธีแนวทางวิธีการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- ประมา สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์, 2533.

ปนัดดา ภัคดีภูวคณ. การสื่อสารเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับนักท่องเที่ยว
ของมณฑลเทศาภิบาลไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ปริญญช ปัญจวงศ. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
และสังคมของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิภพทอง อำเภอเมือง จังหวัด
นราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

มณฑา พิพัฒน์เพ็ญ. การมีส่วนร่วมและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสอน
ดนตรีพื้นบ้านของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาของโรงเรียน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

พวงชมพู ไชยอาสา. การสื่อสารเพื่อสืบทอดประเพณีบุญบั้งไฟในชุมชนชนบท. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

พิศศิลป์ จิตนาวสาร. การศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรป่าชายเลนของประชาชน ในเขตอำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ไพลิน ศศิธนาแก้ว. การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ กับความรู้ทักษะคิด และ
พฤติกรรมมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วีรศักดิ์ จรินทร์รัตนกร .การเปิดรับข่าวสาร การตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์หอย
หลอด ของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

โตภิตสุดา มงคลเกษม.การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยของผู้
ขับจี้รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ภาคการ
ประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

สุธีรา เผ่าโกศลดิษฐ์.ความคิดเห็นของคนเชื้อสายมอญเกี่ยวกับบทบาทสื่อบุคคล สื่อประเพณี และ
สื่อมวลชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนมอญเกาะเกร็ด ปากัดและ
บางกระดี่.วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
,2536.

ศรีปาน รัตติกาลชลากร.บทบาทของสื่อพื้นบ้านในวัฒนธรรมมอญในอำเภอพระประแดง.วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2537.

อนุชิต มุรธาทิพย์. ทักษะคติ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการ “ติลธิบ” ทางสถานี
วิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสี ช่อง 3 อ.ส.ม.ท. . วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต
สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2542.

อุไรวรรณ บัวเจริญ.การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมเรื่องประเพณีท้องถิ่นชลบุรี สำหรับชั้นประถมศึกษา
ปีที่5 .ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,2538.

สัมภาษณ์

เจริญศรี ทิมกระจ่าง. สัมภาษณ์ , 10 สิงหาคม 2546.

สาตี กาญจนจันทร์. สัมภาษณ์ , 11 สิงหาคม 2546.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว ของ
ประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิชาการวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ หลักสูตร
นิเทศศาสตร์บัณฑิต เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี
กองข้าว ของประชาชนในเขตอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านตอบ
แบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยผลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับคำตอบของท่านและตอบคำถามลงในช่องว่าง

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. 18-27 ปี () 2. 28-37 ปี () 3. 38-47 ปี
() 4. 48-57 ปี () 5. 58-67 ปี () 6. 68 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

- () 1. โสด () 2. สมรส () 3. หย่า
() 4. คู่สมรสเสียชีวิต () 5. แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษา

- () 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษาตอนต้น () 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
() 4. ปวช./ปวส./อาชีวศึกษา () 5. ปริญญาตรี () 6. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

- () 1. นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา () 2. รับราชการ () 3. รัฐวิสาหกิจ
() 4. ธุรกิจส่วนตัว () 5. พนักงานบริษัท/ห้างร้าน () 6. อื่นๆระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 2. 5,001-10,000 บาท () 3. 10,001-15,000 บาท
() 4. 15,001-20,000 บาท () 5. 20,001-25,000 บาท () 6. 25,000 บาทขึ้นไป

7. ที่อยู่

- () 1. ตำบลศรีราชา () 2. ตำบลสุรศักดิ์ () 3. ตำบลบางพระ
() 4. ตำบลบ่อวิน () 5. ตำบลบึง () 6. ตำบลเขาคันทอง
() 7. ตำบลหนองขาม () 8. ตำบลทุ่งสุขลา

ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านคิดว่าถูก และทำเครื่องหมาย X หน้าข้อความที่ท่านคิดว่าผิด

- 1. ประเพณีกองข้าวจัดขึ้นจากความเชื่อที่ว่า เมื่อจัดแล้วภูตผีจะไม่ทำอันตรายชีวิตครอบครัวหรือทรัพย์สินของตนเอง
- 2. ประเพณีกองข้าว คือการนำอาหารใส่กระตุงใบตองมากองรวมกันแล้วเช่นไหว้ภูตผี
- 3. หลังเช่นไหว้ประชาชนรับประทานอาหารร่วมกัน
- 4. “ประเพณีกองข้าว” เป็นชื่อดั้งเดิมที่เรียกกันมาตั้งแต่สมัยก่อน
- 5. เมื่อมีอาหารเหลือจะไม่นำกลับบ้าน และทิ้งไว้เป็นทานแก่สัตว์
- 6. ประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลศรีราชาจัดขึ้นมีการทำพิธีกองข้าวบวงสรวงโดยพราหมณ์
- 7. ปัจจุบัน “ประเพณีกองข้าว” ที่จัดขึ้น นอกจากการกองข้าวแล้วยังมีกิจกรรม การละเล่นต่างๆ รวมอยู่ด้วย เช่น มวยดับจาก ชุมนอาหารพื้นบ้าน รำวงย้อนยุค เป็นต้น
- 8. ประเพณีกองข้าวสมัยก่อนมีการทรงเจ้าเข้าผี
- 9. ในสมัยก่อนประเพณีกองข้าวเป็นพิธีใหญ่ของจังหวัดชลบุรี
- 10. ในสมัยก่อนการกองข้าวจะกองตรงที่เป็นลานกว้าง
- 11. ในสมัยก่อนในการกำหนดวัน เวลา สถานที่ ในการกองข้าวจะถูกกำหนดโดยพราหมณ์
- 12. ในสมัยก่อนเมื่อกองข้าวแล้วจะมีการสร้างศาลเพียงตาขึ้น
- 13. ในสมัยก่อนมักจะกองข้าวในตอนเช้า
- 14. เทศบาลเมืองศรีราชา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีการจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้นเป็นประจำ ในวันที่ 19-21 เมษายน ของทุกปี

ส่วนที่ 3 ทศนคติต่อการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง (เห็นด้วยอย่างยิ่ง ,เห็นด้วย , เฉยๆ, ไม่เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องนี้อย่างไร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าว เป็นหน้าที่ของหน่วย งานราชการ					
2. ประชาชนเป็นส่วนสำคัญในการ ดำรงอยู่ของประเพณีกองข้าวใน ปัจจุบัน					
3. ประชาชนในอำเภอศรีราชา ภูมิใจ กับประเพณีกองข้าว ที่สะท้อนภูมิ ปัญญาท้องถิ่น					
4. ประเพณีกองข้าวเป็นสัญลักษณ์ ของศรีราชา					
5. ประเพณีกองข้าวช่วยสร้างความ มั่นคงในจิตใจ และ รักษาความ สัมพันธ์ทางเครือญาติและชุมชน					
6. ประเพณีกองข้าวมีส่วนช่วยในการ พัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรม					
7. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการผ่อน คลายความเครียดและความกดดันทาง สังคม					
8. ประเพณีกองข้าวเป็นการสร้างความ สามัคคีในกลุ่ม					
9. ประเพณีกองข้าวเป็นประเพณีที่ ทุกคนไม่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่าง เท่าเทียมกัน					

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับ เรื่องนี้อย่างไร	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
10. ประเพณีกองข้าวเป็นประเพณี ที่ล้ำสมัย					
11. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการ ส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยว ที่จะนำ มาซึ่งการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และรายได้เข้ามาในท้องถิ่น					
12. ประเพณีกองข้าวปัจจุบันคิดเห็น ไปจากเดิม					
13. ประเพณีกองข้าวมีบทบาทในการ อบรมสั่งสอน คุณธรรม ค่านิยม ความประพฤติแก่ประชาชน					
14. ปัจจุบันประเพณีกองข้าวค่านึงถึง แต่เรื่องการท่องเที่ยวโดยไม่สนใจ รูปแบบดั้งเดิม					
15. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การอนุรักษ์และสืบทอดประเพณี กองข้าวไปสู่ประชาชน จะช่วยให้ ประเพณีกองข้าวยังคงดำรงอยู่สืบไป					

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดประเพณีกองข้าว

1. ในชุมชนของท่านมีการจัดงานประเพณีกองข้าว ใช่หรือไม่
() 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่ (ข้ามไปทำข้อ 7)
2. ที่ผ่านมามีท่านเคยเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวในชุมชนของท่าน
() 1.เคย () 2.ไม่เคย (ข้ามไปทำข้อ 7)
3. ถ้าเคยเข้าร่วม ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมประเพณีกองข้าวในชุมชนของท่านบ่อยครั้งเพียงใด
() 1.ทุกปี () 2. 4 ครั้งในรอบ 5 ปี () 3. 3 ครั้งในรอบ 5 ปี
() 4. 2 ครั้งในรอบ 5 ปี () 5. 1 ครั้งในรอบ 5 ปี

4. ในการเข้าร่วมประเพณีกองข้าวในชุมชนของท่าน ท่านไปกับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ครอบครัว () 2.ญาติ () 3. เพื่อน
() 4. คนเดียว () 5. อื่นๆ ระบุ.....

5. การจัดงานประเพณีกองข้าวในชุมชนของท่าน ท่านมีส่วนร่วมทางด้านใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. คิดรูปแบบการจัดงานประเพณีกองข้าว
() 2. ดูแลเรื่องสถานที่ในการจัดประเพณีกองข้าว
() 3. เตรียมกิจกรรม ความสนุกสนานต่างๆ
() 4. ชักชวนผู้อื่นที่อยู่นอกชุมชนมาร่วมงาน
() 5. มาร่วมกองข้าวในวันงาน

6. ทางเทศบาลเมืองศรีราชา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกันจัดงานประเพณีกองข้าวขึ้น ท่านมีส่วนร่วมในการเตรียมการ ก่อนการจัดงานประเพณีกองข้าวทางด้านใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. เตรียมการออกร้านขายของ (ซุ้มขายอาหารไทยของชุมชน)
() 2. เตรียมกิจกรรมเข้าร่วมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
() 3. เข้าร่วมประชุมกับทางเทศบาลเมืองศรีราชาเกี่ยวกับงานประเพณีกองข้าว
() 4. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และผู้อื่นเข้ามาร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดขึ้น
() 5. เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีกองข้าวให้ผู้อื่น
() 6. จัดหาตัวแทนในการประกวดเทพีกองข้าว
() 7. เตรียมขบวนแห่เข้าร่วม

7. ที่ผ่านมาท่านเคยเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้นหรือไม่

- () 1.เคย () 2. ไม่เคย (จบการทำแบบสอบถาม)

8. ถ้าเคยเข้าร่วม ในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชา และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น บ่อยครั้งเพียงใด

- () 1.ทุกปี () 2. 4 ครั้งในรอบ 5 ปี () 3. 3 ครั้งในรอบ 5 ปี
() 4. 2 ครั้งในรอบ 5 ปี () 5. 1 ครั้งในรอบ 5 ปี

9. ในการเข้าร่วมประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจัดขึ้น ท่านไปกับใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ครอบครัว () 2.ญาติ () 3. เพื่อน
() 4. คนเดียว () 5. อื่นๆ ระบุ.....

10. ในการเข้าร่วมงานประเพณีกองข้าวที่ทางเทศบาลเมืองศรีราชาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จัดขึ้น ท่านมีส่วนร่วมทำกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. นำข้าวไปกองในวันงาน
- () 2. เข้าร่วมบรรยากาศและกิจกรรม เช่น มวยดัดจาก, ราวงย้อนยุค, ชุมนอาหารไทย เป็นต้น
- () 3. ร่วมในพิธีกองข้าวบวงสรวงที่พราหมณ์นำสวด
- () 4. ชมการแสดงบนเวที
- () 5. เข้าร่วมกับรถขบวนแห่เข้าประกวด
- () 6. ออกบ้านขายของ
- () 7. แต่งกายด้วยชุดไทย ผ้าไทยไปร่วมงาน เช่น เสื้อลายดอก กางเกงชาวเล ผ้าถุง เป็นต้น
- () 8. อื่นๆ ระบุ.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ชื่อ.....เบอร์โทรศัพท์.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ภาพบรรยากาศและกิจกรรม

ในงานประเพณีกองข้าว

พิธีกองข้าวบวงสรวง

ภาพถ่ายจากปี พ.ศ.2546

บรรยากาศการกองข้าว

ภาพถ่ายจากปี พ.ศ.2536

การแสดงบพวน

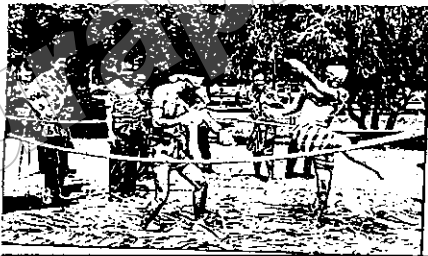

ภาพถ่ายจากปี พ.ศ.2546

รางวัลย้อนยุค

มวยตบจาก

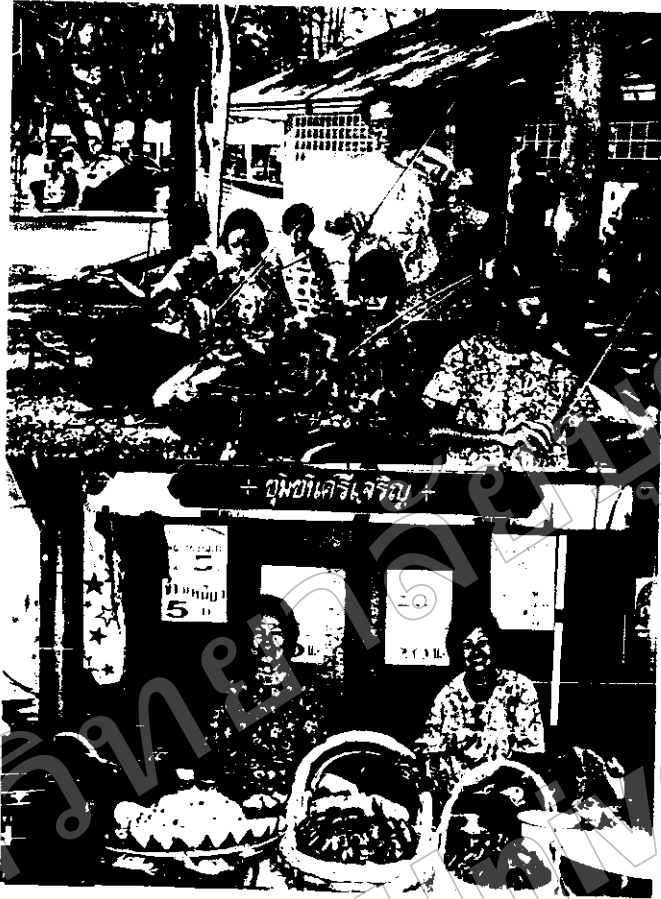

ภาพถ่ายจากปี พ.ศ.2546

การประกวดเทพีกองข้าว

บรรยากาศบริเวณงานประเพณีกองข้าว

ขบวนแห่ในงานประเพณีกองข้าว

